

**ELŐFIZETES**

**HELYBEN:**

Egy évre ..... 24 korona.  
Egy hónap ..... 2 korona.

**VADÉKEN:**

Egy évre ..... 28 korona.  
Egy hónap ..... 2 k 40 f.

**HIRDETÉSEK.**

4-basásos példét egykor 20 fillér,  
minden következőnél 16 fillér.

# ARADI KÖZLÖNY

**POLITIKAI NAPILAP.**

**SZERKESZTŐSEG:**

Aradi és csanádi egyesült  
vasutak palotájában.  
TELEFON-SZÁM: 337.

**KIADÓHIVATAL:**

Aradi Nyomda Részvény-  
Társaság.  
József főherceg-ut 22. sz.  
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:  
**STAUBER JÓZSEF**

Péntek, április 17.

**Mai számunk főbb közleményei:**

- Külgyminiszterek tanácskozása.
- Fölmentett hírlapírók.
- Az új kórház és a Spitzer örökösök.
- A gyilkos grófnő az esküdtek előtt.
- Királysértés a hetilapban.
- Fogorvosok a fogtechnikusok ellen.
- Válóhamisító műkritikus.
- A folyó véres titka.
- Függetlenségi orosz kirándulása.
- A perditá meséje.
- Az aradi román zsinat.
- Elítélt postatolvajok.
- Ügyvédek viszálykodása.
- Tengerészti és milliomosnő.
- Uj állam Abbáziában.
- Tarkaságok.

## Tiszti házasságok.

Arad, április 16.

Hála Istennek, nem lesz háború. Onnét következtetjük ezt, hogy a hadtestparancsnokok mind nagyobb mértékben szentelik figyelmüket oly ügyek felé, a melyek a hadsereg harc képességével nincsenek összefüggésben. Igaz, a tisztikar tekintélye nem jelentéktelen dolog, de mindenesetre másodsorban jönne tekintetbe, ha az orosz próbamezősítéstől komolyan kellene tartani, vagy ha Albánia sorsa még mindig a nemzetközi konfliktus veszedelmét rejtené. És ezt nem akarják észrevenni, azok a járadékok, a melyek a külpolitikai bizonytalanság ürügye alatt maradnak olyan szégyelni való alacsony árfolyamon?

A budapesti hadtestparancsnok a hasított szoknyáktól tiltotta el a tisztek feleségeit, a temesvári hadtestparancsnoknak pedig egy Reservatban a nőtlen tisztnek hagyja meg, hogy a házasság közvetítőktől tartózkodjanak. Adjuk meg mindjárt Meixner Ottó tábornagynak, hogy az ő rendelete komolyabb ügyet érint, mint Terstyánszkyé, — de állapítsuk meg, hogy nehezebben hajtható végre. És ha ő a tiszt társadalomnak ezt a problémáját elég fontosnak tartotta arra, hogy rendeletet adjon ki róla, a vezércikk hivatásával sincs ellentétben, hogy azzal e helyen foglalkozunk.

Könnyű lenne a dolog, ha e rendelet mellékletül Meixner Ottó egy tollvonással eltörölte volna a tisztek házassági óvadékát, a kauciót. Ez azonban a hadtestparancsnok hatáskörén túl van, — és nem akarjuk találgatni, hogy a hadtestparancsnok, ha tőle függne, eltörölné-e ezt a kemény, sok-sok szerelem érvényesülését gátló intézményt. A míg azonban a kaució megvan, addig a tisztnek gazdagon, vagy legalább is hozománygyűjtéssel kell nősülni. A nyájas véletlen, a regény-rendező. Élet néha közrejátszik abban, hogy a kibe a katonatiszti szív szerelmes lesz, annál meg van a tiszt nősülésnek főtebb említett anyagi előfeltétele. Ez azonban, mint minden szerencsés véletlen, a ritkább esetek közé tartozik.

A legtöbb esetben nem ott születik meg a szerelem, a hol a kaució megvan, — hanem a tisztnek keresnie kell a kauciót, hogy valahol szerelmessé lehessen. És csoda-e, hogy kutató, kereső utjában a szolgálati ügyekkel, legénykori szórakozásokkal elfoglalt fiatal katonatiszt szívesen bizza magát egy avatott kalauzra? És vajon nem ép oly természetes, hogy az ilyen kalauzolással, egymásnak illő lelkek összepárosításával érdek nélkül senki se szeret foglalkozni (ki veszi a lelkére a felelősséget, ha a közvetítésből boldogtalan házasság lesz?) és ennél fogva a hozomány-keresésre utalt katonatiszt azok gondjaira jut, a kik fáradozásaiért percentekben kifejezett díjakat kapnak, a kik tehát a hadtestparancsnok által stigmatizált üzletes házasságközvetítők közé tartoznak?

A katonatiszteknek, — azt mondhatnák — ép a rangjuk, hivatásuknak járó megbecsülés révén, módjuk van arra, hogy az ugynevezett jobb köröket keressék föl, ahol tehát, ha valakit megszeretnek, annál nem áll áthidalhatatlan akadályként a kaució hiánya. A tapasztalat azonban ép azt bizonyította, hogy az ilyen társaságba járás sokszor vezet romantikához, szerelmekhez, de ritkábban a házasság alkalmához. Mert akit a katonatiszt így megszeret, és akinek esetleg lenne kauciója, — ki tudja, hogy annak nincse-e magasabb ambíciója,

## A hűséges Rosalinde.

Arad, április 16. / Vajda Ernő.

I.

Kópjakra szögezett, kigyónyelvű, vékony pántlikaszálcskák lengettek oroztatán a rácsos felvonókapunak, amelyen át Rosalinde kisasszony naponként kilovagolt. Rosalinde kisasszony szőke volt, a haját kibontva viselte a lengőtollu kalpag alatt, nehéz zöld brokádból volt a térdig felcsipetett lovaglórúhája és szatyfánkeztűs kis öklén vörösselyem-sapkás hófehér skythiai sólyom gubbasztott. A lábán piros selyemmel bélelt piaci sárga csizma, a kenyelel ezüstből és a nehéz nyeregcsizma, lószerszám és oszár mind csupa színezüst veretű. Mögötte zömök, cicomás, lovakon bőrmelles, hasított ujjas, bosszúkópjás nyolc darab zsoldos katoná, védőkisérte. Rosalinde kisasszony egy várurnak volt a leánya.

Egyszer, amikor sebesröpülésű galambot kergetett a sólyom, Rosalinde kisasszony könnyű lova messze maga mögött hagyta a nehézkes zsoldos katonákat. Sokáig tartott a hajsz. Egy erdőszélen, olyan messzire a vártól, amennyire még sohasem jártak, a galambra csapott a sólyom. Rosalinde kisasszony vágatva közeledett hozzá. És ekkor a sűrű fák közül, rozsdavörös erős paripán, kirohant a rabló. Rezegve állott meg a nyíl Rosalinde kisasszony lovának szügyében. Magasra ágaskodott fel a ló, de Rosalinde kisasszony ekkor már ott feküdt, félig alétan, a rabló előtt a nyeregben, az erős rozsdavörös paripán. A

rabló félkézzel tartotta Rosalinde kisasszony derekát, másik karjával a kantárszíjat zabolázta és a rozsdavörös ló szélvészrohannással száguldott vissza a zezugos menetű sűrű fák közé.

Amikor a zsoldoskatonák az erdőhöz értek, csak Rosalinde kisasszony lova hörgött és verdeste fejét egy penészes fatömbhöz. A zsoldosok bemelegsztek a rossz hírű, veszedelmes erdőbe. Csak lassan haladhattak, erdőjáráshoz nem szokott lovaik így is alig tudták elkerülni a fákat és egy különösen sötét sűrűségben, valahonnan az összebörölő fák tetejéről váratlanul sűrű nyílzapor fogadta őket. Két katonát átlőtt torokkal zuhant le lováról, a többiek megfordultak és gyáva futással menekültek arra, amerről, a láthatár szélén, bizonytalan körvonallakkal kéklent feléjük a távoli várhegy.

II.

A rozsdavörös ló sűrű füvel fedett tisztásra ért és itt horkanva megállott. Kócos, hosszú sörényére tajtékos hófehér hab szakadt alá. A rabló kifeszített két karján emelve drága terhet, leszállt a lóról. Rosalinde kisasszony már egészen eszméletre jött, de jobbnak látta úgy tenni, mintha nem tudna magáról. A szíve szakadozottan, rettegve vert, de Rosalinde kisasszony összeszorította a száját, a szemét erősen hunyva tartotta és megmerevített testtel engedte, hogy a rabló a füre fektesse.

A rabló félszemmel a ló felé nézett — a ló a kövér füvet tépegette — azután odahajolt a mozdulatlan Rosalinde kisasszony fölé.

Rosalinde kisasszony nem akart fölneézni, de égető borzongás futotta el a testét, mintha mérges pók mászkálna rajta, vagy mintha csipős csalánnyal feküdt volna. Izzó férfinezés kuszott rajta végig és Rosalinde kisasszony lassan és óvatosan, ahogy gondolta, hogy észre nem vehető, kilesett a szempillái rojtos szitája mögül.

A rablónak rut és paraszti ábrázata volt, a jobb szemé alól kiindulva, rettenetes vörös forradás szántotta keresztül a száját, be egészen az álla alá, ahol elveszett a bozontos, szakadozott szélű szakáll alatt. A régi seb szélei, vastagon kiforradva, erdőpiros fényben izzottak és Rosalinde kisasszonynak megállt a szíve, ahogy feketés fogakat látott kivigyorogni a négyfelé osztott borzalmas száj mögött. Nem nézte tovább, hanem halálráváltan, de mereven, gögösen és mozdulatlanul várakozott.

Azt gondolta, hogy egyetlen hangot sem tudna kilehelni, de éles és rikoltó kiáltás szakadt föl a torkán, ahogy a rabló egyszerre a melléhez nyúlt és erőszakos rántással föltépte keblén a ruhát. Rosalinde kisasszony a két kezével akarta beföldni a mellét, de akkorra már a szőrös, durva parasztkézek kegyetlen szakitással hasítottak ketté minden ruhát rajta. Rosalinde kisasszony ott feküdt fehérű ruhái közepette, mint egy tejbehullott, rózsás, őrtás eperszem a hajladozó, ragyogó zöld fűvön. Rosalinde kisasszony föl akart ugrani, durva ütés érte a testét, Rosalinde kisasszony sikoltani akart, a négyfelé osztott rettenetes száj keményen az ajkára szorult.

mint hogy egy gyalogostiszt felesége legyen?

Igaza van a hadtestparancsnoknak: csuf, utálatos mesterség a házasságközvetítő, és joggal lehet féltetni a tiszt keztyű tisztaságát, a tiszt jellem ragyogását, ha hozzája ér. De — a mai rendszer egyenesen küldi őket hozzájuk. Csunya a házasságközvetítő, a mint hogy prózai dolog a hozomány. Amíg azonban az emberek nem térnek meg a szabad szerelemhez, hanem a házasságban társadalmi életet akarnak élni, addig megmarad a hozomány és amíg a tiszt szívbéli érzéseit a kaució kell, hogy kormányozza, addig megmaradnak a házasságszerzők katonai ügyfelei. És — talán nem is azok a legboldogtalanabb katonai házasságok, amelyeket a házasságközvetítők egyengetnek...

**A horvát-szerb koalíció jelöltjei.** Zágrábról jelentik: A horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottsága tegnapi értekezletén megajtette az osztályfőnökségekre a jelöléseket. Bánhelyettesnek és belügyi osztályfőnöknek Medákovic Bogdán drt., igazságügyi osztályfőnöknek Badaj Hugó drt., közgazdasági osztályfőnöknek Kulmer Frigyes grófot jelölték.

**A főrendiház ülései.** Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti, hogy a főrendiház április 21-én és 22-én délután négy órakor tartja legközelebbi nyilvános ülését az ülészak berekesztésére és az új ülészak megnyitására vonatkozó királyi kizárólagos kiáltvány céljából. A 22-iki ülésen választja meg a főrendiház jegyzőt, háznapjait, a bizottságait és a delegációba küldendő tagjait és erre való tekintettel az ülést félórával megelőzőleg jelölő értekezletet tart.

### III.

Rosalinde szeméből sűrűn omlottak a könnyek és vonagló szája elhaló hangon, szaggatott sirással jajgatott segítségért.

— Jajgathatsz már! — röhögött a rabló és fütttyentett a távolabb legelőző lónak. Azután fölkel, megigazította a hevederszíjat, újra odalépett és bőrszízmája orrával megrugta a földön kuporgó Rosalinde testét.

— Co föll! — kiáltott rá durván.

— Segítség! — sikoltott még egyszer, utoljára és kétségbeesett erővel Rosalinde.

És ekkor, jobbról a sűrű fák közt, ércesörögés hangzott. A rabló káromkodva arrafelé fordult. Tompa lódobogás közeledett a fűvön, az érc erősebben és fenyegetőbben zörrent, a tisztásra robogva kibukkant egy ércpajzsos, páncélos, sisakos lovag.

A vaskeletyűs kéz megrántotta a harci mészáját, a vasbaöltözött lovag a földre ugrott és rengő léptekkel állott meg a rabló előtt. A felütött sisakrostély alatt tiszta égszínkéék szem villogott, a lovag ifju volt, de páncélja porral fedett, az arca sápadt és a homlokán piros vér szivárgott.

— Mi történik itt? — kérdezte erős hangon. — Ki az, aki segítségért kiáltott?

Rosalinde föltérdelt és imára kulcsolta kezeit.

— Lovag ur — esedezett elcsukló remegéssel — a pajzsodon Szűz Mária arca. Az ő nevére: ments meg! Ugy rabolt el, urí kisasszony vagyok...

— Hazudik! — kiáltott közbe a rabló. — A feleségem ez, lovag ur! Megcsalt, itt értem,

## Külügyminiszterek tanácskozása.

— Az abbáziai tanácskozás. —

Távirati tudósítás.

Abbázia, április 16.

Itt azt hitték, hogy Berchtold gróf és San Giuliano tárgyalása szerdán bevégeződik. Ez a föltevés azonban nem bizonyult igaznak. A tárgyalás még legalább három napig fog tartani. A két külügyminiszter tisztán és kizáróan a balkáni kérdésekkel foglalkozik elsősorban az albán kérdéssel. Szombaton felhivatalos kommunikét adnak ki a tárgyalásról.

Egy előkelő állású személyiség, a ki nem akarja megnevezni magát, néhány közlést tett a Neue Freie Pressenek, a melyek bár egészben véve általánosságban szólnak, világosan mutatják, hogy a tárgyalás simán folyik, minden zavaró momentum nélkül.

A bécai lap forrása elsősorban teljesen alaptalannak mondta azt a francia forrásból származó hírt, hogy Ausztria és Magyarország igényt támaszt Adalia kis-ázsiai gazdasági területére. Kijelentette továbbá az előkelő személyiség, hogy Ausztriának Olaszországgal szemben követett politikája világos és becsületes. Az olasz sajtó természetesen most is, amikor fontosabb kérdéseket kell eldönteni, a régi, fájdalmas kérdésekkel hozakodik elő, amelyek a szomszéd monarchia olasz határtartományaiiban megoldásukra várnak.

— Nem tagadhatom, — mondotta az előkelő férfiú — hogy demokratikusan kormányzott ország közvéleménye olyan momentum, a mellyel egy olasz államférfiúnak számolnia kell.

Helyt nem álló azonban az a föltevés, hogy Olaszország politikai életét Ausztria és Magyarország belső politikai ügyeinek kedvezőbb vagy kevésbé kedvező állása szerint rendezné be.

Az előkelő forrás végül a következőket mondotta:

— Meg vagyok különben győződve, hogy bizonyos kérdések lassankint kedvezőbben fognak alakulni és hogy a szövetség előbb utóbb minden irányban megtermi a maga gyümölcsét. Balgaság volna, ha a szövetségre való hivatkozással — a melyet elsősorban saját javunkra kötöttünk — illetéktelenül be akarnánk avatkozni szomszédunk belső politikájába. Ezzel a létező ellentéteket csak kiélesítenők és a szövetséget lazítanók, a melyen Európa békéje nyugszik.

Abbázia, április 16. A tengeri kirándulás, amelyet Berchtold gróf és San Giuliano márki a Tatra torpedónaszádon Lusszinba tenni akartak, a kedvezőtlen idő miatt elmarad. A két miniszter tiszteletére Haas-Teichen báróné tegnap teát adott. Berchtold gróf Schmidt-Zabierov báró kerületi kapitánynál látogatást tett. San Giuliano márki és a többi diplomata névjegyet adta le a kerületi kapitánynál. A két miniszter tiszteletére a fürdővezetőség ünnepi hangversenyt rendez, amelyre a miniszterek megígérték megjelenésüket.

Abbáziából jelentik: San Giuliano és Berchtold gróf ma lakosztályaikba dolgoztak. San Giuliano délben Forgách gróf külügyi osztályfőnökkel sétát tett az utcákon. A két külügyminiszter együtt reggelizett délután pedig automobil kirándulást tettek a Monte Maggiorére.

Abbáziából jelentik: San Giuliano ma délután Berchtold grófnéval automobil kirándulást tett. A kíséret tagjai a Tatra torpedónaszádon körutazást tettek a Quarnerón.

Abbáziából jelentik: San Giuliano és Berchtold gróf tiszteletére ma Haas báróné teát adott, amelyen az összes Abbáziában időző diplomaták résztvettek. Ebéd után a két külügyminiszter hosszas tanácskozásokat folytattott, amelyen Avarna herceg és Mérey Kajetán is résztvettek. San Giuliano és Berchtold gróf délután Corosak fiumei alpolgármestert fogadták lakosztályukban. A külügyminiszterek holnap Lipizára rándulnak automobilon.

attól fél most, hogy megölöm, azért kiabált segítségért.

— Lovag ur — könyörgött Rosalinde — ide nézz a ruháimra. Csak egy pillantást kell a ruháimra vetned. Uri kisasszony vagyok. Erőszakkal rabolt el a rabló.

A lovag ránézett a letépett ruhákra, azután szó nélkül kirántotta keresztmarkolatú hosszú, széles kardját. Akkorra már a rabló kezében is rezegve meredt előre a fényes csillogású, éles, csupasz penge.

— Lovag ur, — szólalt meg komoran a rabló — erigy az utamból. Hát uri kisasszony, erővel raboltam, az enyém, már az enyém, addig van. De teneked a homlokod véres, a páncéled szakadozott, a vascsizmád porral fedve, a pajzsodon horpadások. Csataból gyössz, fáradt karral. Énekelem csak bőrből a páncélem, keskenyebb a kardom, de azért aszondom, még egyszer aszondom: eriggy az utamból.

A lovag nem felelt, vascsizmas lábával előredobant, a nehéz kard iszonyu csapást mért a rabló fejére. Fürgén ugrott a megtámadott félre és a két kard most szikrázva, veszekedett dühvel csapkodott egymásnak. A lovag fáradtan, nehézkesen fordult, a rabló eikkázó karddal táncolt körülötte. Döngött a páncél a lovag testén a sűrű csapkodástól, a keskeny kard hegye betörött réseken szurkodott keresztül, vér csurgott ki a poros horpadások alól. És ahogy egyszer a rabló kardja nyakán érte a lovagot, sűrű vérsugár szökken ki a sisak széle alól.

Megtántorodott a lovag és hirtelen elhajítva pajzsát, két kézre fogta az egyenes kardot. — Mária, segíts! — fohászkozott fel buz-

gón és a stívtve zuhanó csapás nyomán szilánkokra szakadozva hullott szerteszét a rabló keskeny kardja.

A fegyvertelen rabló gyors futásnak eredt, fölvetette magát a nyeregbe és megsarkantyuzottan száguldott tova a fák közt a rozsdavörös ló.

### IV.

A fáradt lovag nem üldözte.

— Öltözzél fel, kisasszony — szólott az imádkozó Rosalindehez.

Rosalinde magára burkolta rongyait. A lovag háttal fordult feléje, hosszú tüskéket tört le a bokrokról és hátratarított kézzel nyujtotta oda azokat. Rosalinde a tüskékkel összetűzte ruháit.

Akkor a lovag megfordult, egyenesen a szemébe nézett a kékszemű Rosalindenek és csöndesen így szólott:

— Kisasszony ha te is úgy akarsz, akkor én most a váramba vislek. Félóra multával könnyen odaérünk. Magas bérceken áll a váram, benne erős, nő legénység. Asszonyokat rendelnek szolgálatodra a várbán. Én most nem maradok ottan. Én csataból jövök, hirtű vagyok, győzelmes csataból a királyhoz küldve. Én nekem máma még a királyhoz kell érnem. Ha hiradást tettem, meg se is pihenek, már fordulok a váram felé vissza. Holnapra hajnalra megjártam az utat. Akkor te megmondod, hol az apád vára. Elébe járulunk; én tőle tégedet feleségül veslek. Abból, ami történt, soha senki semmit meg ne tudjon. A te jó hírednek nem lesz soha hja. Ha fiad születik, annak a gyermeknek én leszek az apja. Megfogadom néked lovagi szavamra: addig, amíg nem vagy hita-

## Az új kórház és a Spitzer örökösök.

(Varjassy polgármester bécsi utazása.)  
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 16.

Ha Kopeczek György budapesti műépítésztől még idejében megérkeznek az új kórház átdolgozott vázlattevéi, abban az esetben még az április 27-ikére összehívott tavaszi közgyűlésen elhatározhatja Aradmegye törvényhatósági bizottsága a kórház építését. A közgyűlés tárgysorozatát ugyan egybeállították már, de ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy póttárgysorozaton ne terjesszék a közgyűlés elé a kórház ügyét, amelynek elintézése — miután még ugyanis sok fórumot, hosszú hivatalos utat kell befutni az aktáknak — rendkívül sürgős. Abban a tekintetben is megállapodás van már a vármegye vezetői és Urbán Iván báró főispán között, hogy ha a kórház-kérdés elmaradna a tavaszi rendes közgyűlés napirendjéről, akkor május elején rendkívüli közgyűlésen tárgyalják le.

Aradmegye törvényhatósági bizottságának azonban nemcsak arról kell határoznia, hogy új kórházat épít, hogy a Kopeczek-féle terveket vázlatosan kivitelre elfogadja, hanem meg kell jelölnie azokat a pénzalapokat is, amelyekből a kórház közel három millió koronát kitevő építési és berendezési költségeit fedezik. A kórház felépítése természetesen elsőrendű érdeke Arad városnak is, amely idáig minden hozzájárulás nélkül kapta azt az előnyt, hogy a vármegye hatalmas, régi épületben álló, de modernül vezetett kórházat tart Aradon. Az új kórházhoz azonban a város is hozzá kíván járulni annál is inkább, mert erre a célra jelentékeny alap áll Arad rendelkezésére: a Spitzer Ignác alapítvány kórházi célokra rendelt háromszázezer koronája.

Varjassy Lajos polgármester már a múlt évben és azóta is több alkalommal folytatott tárgyalásokat a vármegye vezetésével a Spitzer-alap fölhasználása tekintetében és különösen arról, hogy az alap kamatait élvező Spitzer-örökösök kielégítése milyen módon tör-

ténjen. Ismeretes ugyanis, hogy a háromszázezer korona kamatait Spitzer Ignác Bécsben élő örökösei életük fogytáig megkapják és az esetben, ha ezt az összeget a kórházépítésnél felhasználják, gondoskodni kell arról, hogy a körülbelül 18,000 koronát tevő kamatokat továbbra is fedezni tudják. Spitzer Ignác örökösei elvben már hozzájárultak ahhoz, hogy a 300,000 korona a megyei kórház építésénél felhasználtassék, ha biztosítékot kapnak a kamatok további fizetésére. Hogy a kórházépítés közgyűlési tárgyalásáig ez a kérdés is teljesen tisztázódjék és a 300,000 korona felhasználása számításba vehető legyen: Varjassy Lajos polgármester Bécsbe utazik és ott végleges megállapodásra igyekszik jutni a Spitzer-örökösökkel.

## Fölmentett hírlapírók.

(Leleplezett manőver.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 16

Rendkívül érdekes sajtópört tárgyalta ma a budapesti törvényszék. A Zsilinszky fiuk perének főtárgyalása idején Az Est, a Pesti Hírlap, a Világ és a Friss Ujság terjedelmes cikkeket közöltek arról, hogy Kulcsár Béla, a Kurir d'Hongrie szerkesztője, Bihari-Berger Dömötör társaságában felkereste Zsilinszky Endrét, hogy tőle négy-ötszáz korona támogatást kérjen egy néhány napig megjelenendő lap részére, amelynek az legyen a rendeltetése, hogy pár nappal az Achim-pör főtárgyalása előtt kedvező hangulatot teremtsen a Zsilinszky-fiuk mellett. A cikkeket azt is közölték, hogy Kulcsár úgy nyilatkozott Zsilinszky Endre előtt, hogy bizonyos honorárium ellenében rá tudja venni Achim András özvegyét a Zsilinszky fiúvérékre kedvező vallomástételre.

Kulcsár Béla emiatt sajtópört indított az öt ujság ellen. A cikkerért Faragó Miklós, Lévy Mihály, Ungár Gergely és Gyöző, Bölönyi György vállalták a felelősséget. Az ügyet már tárgyalta egyszer a törvényszék, de akkor a bizonyítás kiegészítése miatt elnapolták a tárgyalást.

A mai tárgyaláson, amelyen Füzeses táblabíró elnökölt, a hírlapírók kijelentették, hogy vállalják a cikkekért a felelősséget, amit irtak, közérdekből tették, mert Kulcsár Béla eljárásával szégyent hozott a tisztességes ujságírókra. Kérték a bizonyítás elrendelését, aminek a bíróság helyt is adott.

Kihallgatták Zsilinszky Endrét, aki elmondta, hogy néhány nappal pörének tárgyalása előtt táviratot kapott Kulcsár Bélától és Bihari-Berger Sándortól, amelyben jelentették, hogy fontos ügyben akarnak tárgyalni vele. Mivel Kulcsár nem jó hírnévnek örvendett, Zsilinszky nem akarta őt lakásán fogadni, hanem a mezőtelegdi vasuti állomást jelölte meg a találkozás helyéül. Kulcsár itt mint az európai sajtó képviselője jelent meg és anyagi támogatást kért tőle, hogy a Kurir d'Hongrie útján kedvező hangulatot teremtsen a vádlottak mellett. Az ajánlat nagyon meglepte Zsilinszkyt, nem tudta milyen szándékai vannak Kulcsárnak s ezért nem teljesítette kérését. Később levélben Bihari többször kért kisebb összegeket s egy ízben harminc koronát küldött is neki egy gyulai nyomdász címére. Az ügyről értesítette azonban védőjét, Kenedi Gézát, akitől az illető ujságírók is megtudták. Nyugodt lélekkel állíthatja, hogy az a meggyőződése, hogy őt meg akarták zsarolni.

Kulcsár Béla főmagánvádló kijelenti, hogy ő mint budapesti háztulajdonos nem volt rászorulva a más pénzére. A pénzt a lap részére kérte.

Persian Ádám hírlapíró az Alkotmány munkatársa, akit tanuként hallgattak ki, kijelenti, hogy sohasem hallotta azelőtt Kulcsár Béla nevét, de mikor a zsarolási ügy kipattant, Kulcsár felkereste őt és arra kérte, ne írjon az ügyről semmit, ne tegye tönkre katolikus ujságírotársát.

Faragó Miklós szerint a Kurir d'Hongrie a valóságban nem is létezik, az ügyességen mindössze három lappéldány van belőle.

A főmagánvádló ügyvédje Bihari-Berger Sándor és Staffer nyomdász megidőzését kérte. A bíróság a kérelmet elutasította, amiért az ügyvéd semmiségi panaszt jelentett be.

feleségem, én tehozzád egyetlen egy ujjammal se érek, én tétőled addig a neved se kértem.

— De hogyha te nem vagy velem, én félek a várban, hiába lesznek ott az erős legények! — szolt szepegve Rosalinde.

— Megmutatom néked a titkos kijárást, melynek rajtam kívül más nem tudja nyitját. Ha akármilyen vesz fenyeget, míg nem vagyok veled, azon át megmenekülhetsz.

Rosalinde rámosolygott a lovagra, aztán lágyan mondta, simogató szóval.

— Maradj velem te a várban. Ne menjél most a királyhoz. Hiszen véred hullik...

— Hogyha hullik, te érted hullik! — felelte rá most már lázas szóval a lovag. — Hanem férfi dolga: kötelesség. Nekem ma a királyhoz kell mennem. Holnapra hajnalra viszatérek hozzád! — És tűz lobbant fel a szemében, ahogy megkérdezte: Induljunk-e hát, kisasszony?

— Induljunk! — szolt Rosalinde.

### V.

A várkapu csikorogva zárult be a tovarobogó várur mögött és Rosalinde — elbocsátva a szolgálatára rendelt asszonyokat — aludni tért az ágyasházba.

És éjfélkor kő koppant az ágyasház ablakán. Rosalinde fölriadt álmából. Ujra koppant a kő. Rosalinde széttárta az ablak fatábláit, kihajolt és kutatva nézett alá a mélybe.

— Én vagyok! — hangzott egy suttogó hang a várúrok fenekéről. A hold halvány fényében Rosalinde felismerte a rabló torz arcát.

— Megmondta neked a lovag, hogy merre van a titkos menekülő út a várból? — kérdezte a suttogó hang.

— Meg — felelte Rosalinde.

— Merre van?

A várkapuval szemben, a nagy diófából jobbra harminc lépés, ott a csipkebokor mögött egy lapos kő, alatta a titkos út.

A fatáblák bezárultak. A rabló nagy diófától meglepte a harminc lépést, ott találta a csipkebokrot, mögötte a lapos követ. Fölemelte, alatta volt a titkos út. A rabló fittyentett, marcsona, fegyveres cimborák bujtak elő a bokrok közül és bevonultak a rabló után a titkos utba. Belülről gerendákkal és földdel elzárták a nyílást.

Álmában lepték meg a várőrséget és felkoncolták az utolsó emberig. Azután osztozkodtak az asszonyokon és részegre itták magukat a nehéz borokból.

A rabló pedig bement az ágyasházba és szitkozódva rugta be az ajtót, amely mögött ott volt Rosalinde.

### VI.

Hajnalra a lovag visszatért. Zörgetett a várkapun, de a várkapu nem nyílt meg. Gyalog akart bejutni a titkos uton, de a nyílást gerendákkal és földdel elzárva találta.

És kő koppant az ágyasház ablakán. Rosalinde fölriadt. Ujra koppant a kő. Rosalinde széttárta az ablak fatábláit, kihajolt és kutatva nézett alá a mélybe.

— Én vagyok! — zengett egy tiszta hang a várúrok fenekéről. A ragyogó napfényben

Rosalinde fölismerte a lovag halovány, fiatal arcát és tiszta kék szemét.

— Mit akarsz? — kérdezte Rosalinde.

— Az őrséggel történt valami — felelt a lovag. Jöjj, nyisd ki a várkaput, hogy bemehessek.

— Be ne ereszd, — Suttogta Rosalinde háta mögött a rabló, — cimboráim részegek és én egyedül nem bírok vele.

— De ki vagy te, hogy be akarsz jönni? — kiáltott le Rosalinde a loagnak.

— Én vagyok a lovag, akié a vár, aki megvédtetek.

— Nem ismerek rád, hátha nem te vagy az!

— Nem ismered rám? A testem sebekkel borítva, amiket teéretted kaptam.

— Mutasd meg a sebeidet, akkor talán rád ismerek.

És a lovag lerakta pajzsát, letette sisakját, ledobta páncélját, úgy mutatta meg csupasz testén a vérző sebeket.

— Most már rád ismerek! — kiáltotta Rosalinde.

— Bocsáss be hát a várba.

— De félek tőled, hogy megölsz. Dobd el a kardodat.

A lovag lehajította kardját az árokba. Most már védtelen volt, fegyvertelen és ekkor éles karddal rohant ki a várból a rabló. Egyetlen csapással ketté hasította a lovag fejét, azután visszafordult a várkapu felé, ahol ragyogó napfényben, kitárt karokkal várta Rosalinde.



A tárgyalás elnöke ezután kihirdette a bíróság ítéletét, amely az újságírókat a vád és következményei alól felmenti, a főmagánvádlót pedig a bűnügyi költségek megfizetésére kötelezi. Az ítélet indokolása kimondja, hogy a tanuvallomásokból az derült ki, hogy az a mód, amellyel Kulcsár a lap megalapításához pénzt kért, a zsarolás gyanúját viseli magán.

Az ítélet ellen Kulcsár Béla felebbezett.

## Váltóhamisító műkritikus.

(Megesalt osztrák mágánok. — Mese az értékes képgyűjteményről.)

Távirati tudósítás.

Berlin, április 16.

Feltűnést keltő nagy váltóhamisítási csalási ügy patant ki Berlinben tegnap, amelybe Bode titkos tanácsos, a berlini porosz királyi muzeum tudós igazgatója is be van keverve. Pollák Frigyes ismert és jónévű német műkritikus több száz embertől pénzt esalt ki azzal, hogy képeket vesz számukra, amelyeken sok pénzt kereshetnek. Az affér kipattanása után rövidesen kiderült, hogy a kritikus 150,000 korona erejéig váltókat is hamisított a legtöbbször Bode titkos tanácsos nevét írva alá. Pollák két hét előtt már eltűnt a német fővárosból s minden valószínűség szerint Amerikába szökött.

Pollák, aki jelenleg negyven éves, előkelő bécsi családból származik, a bécsi egyetemen művészettörténetet hallgatott, majd szaktanulmányait Florenzben és Rómában folytatta. Tanulmányainak befejezése után Amerikába vándorolt, majd visszatérve német művészeti folyóiratoknak dolgozott s mint műkritikus jó hírnévre tett szert. Ezen kívül képek vásárlásával és eladásával is foglalkozott s e révén meglehetősen jól jövedelmezett.

A legutóbbi időkben olyan embereket keresett fel, akik művészeti dolgokhoz egyáltalán nem értettek s vakon bíztak benne. Ezeknek elmesélte, hogy Florenzben él egy rokona, akinek gazdag és nagy értékű képgyűjteménye van, de miután a tripoliszi háború következtében nagy veszteségeket szenvedett, kénytelen gyűjteményét értékesíteni. A hiszékeny embereknek az állítólagos képek fotografiáját is megmutatta s nagy nyereséggel kecsegtetve őket pénzt esalt ki tőlük a képek megvétele céljából. Ha megbízói sürgették a képeket, úgy nyerte meg bizalmukat s úgy bírta rá őket a további várakozásra, hogy felmutatta nekik a berlini királyi muzeum igazgatóságának levelét, amelyben Bode igazgató arról értesítette őt, hogy a muzeum florenzi képei közül 72,000 márka értékűt megvesz s az összeget a napokban folyósítja. A levél s így természetesen Bode aláírása is hamisítva volt, de Pollák elérte vele célját: hitelezői nyugodtan várakoztak tovább.

Mikor már semmiképp sem tudott a csávából szabadulni a szélhámos műkritikus, megbízóinak a neki átadott összeg ellenében váltókat adott, amelynek legtöbbször Bode igazgató neve szerepelt. Sok esetben tényleg fizetett is hitelezőinek, illetőleg megbízóinak több ezer koronát, de természetesen csak azért, hogy ezáltal bizalmukat jobban megnyerje és még nagyobb összeget esaljon ki tőlük.

A legérzékenyebben egy ismert bécsi műkereskedőt károsított meg Pollák. Elhitette vele, hogy Bodenak eladott egy Waldmüller féle képet 72,000 koronáért, amely iránt Lanckorinski gróf is élénken érdeklődött, de sze-

retné a képet visszavásárolni, mert a gróf legalább 10,000 koronával többet adna érte. Ugyanigy visszaélt Pollák Lichtenstein Ferenc herceg nevével is.

Két hónap előtt már feljelentés érkezett a bécsi rendőrséghez Pollák ellen, de miután a feljelentésben csak kisebb összegekről volt szó, a műkritikus nem tartóztatták le. A múlt hetekben végre egyik hitelezőjének eszébe jutott, hogy magától Bode igazgatótól, akire Pollák annyiszor hivatkozott, kér információt Pollák felől. Bode a hitelezőnek azt válaszolta, hogy Pollákot nem mint műértőt, hanem mint váltóhamisítót ismeri. Időközben ugyanis a muzeumigazgató már értesült Pollák manipulációjáról. A bécsi hitelező Bode válaszát megkapva rögtön feljelentette a váltóhamisítót, de Polláknak akkorára már nyoma veszett.

## TÖRVÉNYKEZÉS

### A gyilkos grófnő az esküdtek előtt.

(A milánói bűnpör.)

Távirati tudósítás.

Milánó, április 16.

Tiepolo grófnő pörének tárgyalását április 29-ikére tűzték ki, mert a március végére kitűzött főtárgyalást a vádlott betegsége miatt nem lehetett megtartani. A grófnőt ez idő szerint Olaszország legelső nőorvosa, Bossi professzor kezeli, aki annak idején Tarnovszka grófnőt, a velencei dráma hősnőjét is kezelte.

Tiepolo grófnő makacsul ragaszkodik az újabb terminus megtartásához, mert azt reméli, hogy a tárgyaláson kiderül az ártatlansága és fölmentik. A fogház orvosai és Bossi professzor azonban attól félnek, hogy a tárgyaláson, amelyre kétszáz tanút idéztek meg és amely legalább két hétig fog tartani, mindenféle incidensek történhetnek.

A vádlott grófnő nem sokkal a fogházba való beszállítása után koraszülöttet hozott a világra és ennek következtében beteg, de különben is ideges rohamai vannak. Védője, Reimondo szociálista képviselő, akit a képviselőház legkiválóbb szónokai közé számítanak.

§ Elítélt igazgató. Hódmezővásárhelyen a múlt év június 25-én népgyűlést tartott a szociáldemokrata párt. A gyűlésen a szónokok a politikai helyzetről beszéltek. Mivel az egyik szónok ismételtén eltért a tárgytól és Lukács Lászlót kezdte gyalázni, a kiküldött rendőrtisztviselő feloszlatta a népgyűlést. Ezen való felháborodásában Janyiu Vazul szerb kereszturi asztalos elkiáltotta magát:

— Le a dinasztiaival! Eljen a köztársaság!

Alkotmányos államforma ellen való izgatás miatt a szegedi törvényszék egy hónapi államfogházra ítélte Janyiu Vazult. A szegedi tábla szerdán a következő megokolással hagyja jóvá az elsőfoku ítéletet: — Minthogy Magyarország monarchikus államformában él, az ilyen kifejezések hangoztatása a létező alkotmányos államforma megtámadását magába foglalja. És ha ez — miként a jelen esetben is — nyilvános népgyűlésen, színpadra menő tömeg jelenlétében történik, alkalmas lehet arra, hogy a nagy tömegekben mindég található, mindenre kész lelkekben is az alkotmányos államforma megtámadásának gondolatát felébressze.

§ Pör a kincstár ellen. Budapestről jelentik: Benkő Géza dr. budapesti ügyvéd a budapesti VI. kerületi járásbíróshoz a kincstár ellen sommás keresetet nyújtott be a tíz filléres értesítőlap megszüntetése miatt. Ebben az ügyben a VI. kerületi járásbíróshoz Sándorffy bírónál holnap lesz a tárgyalás.

§ Hámory merénylője a vádtanács előtt. Szombaton tárgyalja az aradi törvényszék vádtanácsa Mladin Miklósnak, Hámory László merénylőjének ismeretes bűnügyét. Mladin védője, Marsieu Jusztin dr. azt kérte a vizsgálóbírótól, hogy még hatvan tanút idézzen be. Eddig ugyanis Mladin javára nem történt tanuvallomás, mert csak a közbíró által bejelentett tanukat hallgatták ki, akik a képviselő mellett foglaltak állást, vagy pedig közömbösen vallottak. A védő a 60 tanuval azt igyekszik bizonyítani, hogy milyen mérvű üzleti összeköttetésben állott Hámory a kurticai vendéglőssel. A védő éppen a tanúk kihallgatása céljából kérte Mladin ügyének a júniusi esküdtzéki ciklusra való halasztását. A vizsgálóbíró a vádtanácshoz tette át a védő kérvényét és a vádtanács szombaton dönt a fölött: vajonszükséges e a hatvan tanu kihallgatása?

§ Az „erkölcstelen” levelezőlap. Berlinből jelentik: A berlini büntetőtörvényszék pörbe fogott egy papirkereskedőt, erkölcstelen tartalmu képeslevelezőlap forgalomba hozása miatt. A levelezőlap egy tangót táncoló párt mutat, az urfrakkban, a hölgy természetesen kivágott derékban. Az ügyész ezt mondja a vádiratban:

Már a nőnek a ruhája is olyan szabásu, hogy bájjait inkább fölárta, mint elrejteni akarja. Az ilyen kivágás nem lehet megszokott, ez tulajdonképpen a képet minél pikánsabbá teszi. Azonkívül a táncosok úgy állnak egymással szemben, mintha a legintimebb gondolatok foglalkoztatnák őket.

A védő azzal érvelt az erkölcs védelmében gondolatolvasóvá lett ügyésszel szemben, hogy az ilyen képet a normális ember szemével kell nézni, nem ügyésszel szemmel. Ami pedig a kivágást illeti, udvari bálakon szabály a nagyon mély kivágás, de ez ellen még nem tiltakozott egy ügyész sem. Végül pedig aki azt kívánja, hogy egy táncosnő nyakig begombolkozva jelenjék meg a bálon, az nem tudja mi a tánc és mi a bál. A bíróság belátta, hogy az ügyész valóban elvetette a súlykot, amikor kifogásolta a levelezőlapot és elakarta koboztatni s ezért az eljárást megszüntette.

§ Sikasztó hagymaszövetkezeti igazgató. Szegedről jelentik: Nagy feltűnést keltett a múlt évben Haffner Sámuelnek, a makói hagymaszövetkezet ügyvezető igazgatójának letartóztatása. Haffnert hivatalos pénz elsikkasztásáért jelentette fel a szövetkezet. Az igazgatót a szegedi törvényszék hat hónapi börtönre ítélte. A szegedi tábla szerdán Molnár Elemér elnöklésével elrendelte a bizonyítás kiegészítését. A közben szabadlábra helyezett vádlott ugyanis azzal védekezett, hogy közte és az igazgatóság tagjai között elszámolási viszony volt. A tábla erre vonatkozóan elrendelte az azóta már esődbe jutott hagymaszövetkezet igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjainak tanuként való kihallgatását. E célból a tárgyalást elnapolták.

## SPORT.

+ ATE—AMTE bajnoki mérkőzés. Vasárnap tartja bajnoki mérkőzését az Aradi Munkás Testező Egyesület az Aradi Torná Egyesület football csapatával. A szezon legérdekesebb és legizgalmasabb mérkőzésének ígérkezik ez a találkozás, amely a két csapat ambícióját a legnagyobb tevékenységre sarkalja. Már az elmúlt szezonban is megmutatta a munkáscsapat, hogy méltó ellenfele az ATE kiváló csapatának. Az őszi szezon óta az AMTE egyre fejlődött és így ma legkomolyabb riválisa a tornászcsapatnak. A mérkőzést az AAK. pályán tartják meg, délután négy órai kezdettel.

## A perdita meséje.

(Megrágalmazott fiatalember. — Nyolc napi fogház az alaptalan vádért.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 16.

Egy utcai leány meséje, amelyet nem tudni mi okból talált ki, szörnyű helyzetbe hozott egy intelligens ifjút, aki vagyonos szülők gyermeke s most áll az érettségi vizsgája előtt.

A fiatal diákot, Z. Bélát, a télen, amint estefelé a köruton sétált, rablógyilkosság gyanúja miatt a rendőrségre vitték — amint később megtudta — Debreczeni Erzsébet rendőri felügyelet alatt álló nőnek a panaszára.

Még azon az éjjelen, ugy éjjelután, Z. Béla kiszabadult kényelmetlen helyzetéből s a nőt utóbb rágalmazás miatt bíróság elé állította. A megdöbbentő eset előzményei a következők:

A csinos fiú, aki vagyonához mérten igen jól öltözködik is, sűrűn fordul meg a Köruton, mert azon szokott hazamenni. Arra haladt egy este is, amikor Debreczeni Erzsébet szintén ott végezte az üzleti sétáját s ekközben odaszólt egy társnőjének:

— Látod ezt a szép fiút?

— Mit néznek rajta?

— Hát azt, hogy ez a gavallér tegnap engem meg akart gyilkolni...

Aztán elmesélte még, hogy az ifjú nála volt és egyszerre csak fojtogatni kezdte.

— De én — folytatta — sikítani kezdtem, erre megijedt s csak elrabolta 18 koronámat, aztán futni kezdett s mielőtt segítségemre jöttek volna, elmenekült.

A két leány váltott még néhány szót a dologról, a barátnő nem igen adott hitelt Debreczeni Erzsébet szavainak, de ez nemesak erősítette az igazát, hanem az állítólagos rablógyilkos merényletet fel is jelentette. Másnap Z. Bélát, amikor ismét a Köruton ment, egy detektív elfogta.

Este volt s odahaza az édesanyja hiába várta a fiút vacsorával. Az uriaszony nem tudta, mi történhetett, mert fia sohasem szokott késni. Mikor már este kilencre járt az idő, Bélája pedig még mindig nem mutatkozott, az urnót balsejtelmek fogták el s egyre sirt.

— Vége az én édes, jó fiamnak, elgázolta egy autó, vagy a villamos!

Ilyen siránkozás közt telt az idő — éjjelig. Ekkor a rendőrségről küldönc jött, aki jelentette:

— Asszonyom, a fia rablógyilkosság miatt van följelentve...

— Hol a fiam?

— Nálunk van.

— Hát él? Nem baj, csak hogy él! — kiáltotta az anya és nevetőgörcsök fogták el.

Még vagy két óra telt el s a fiút, aki ellen bizonyíték sem volt, haza engedték. De az eljárás tovább folyt, de a nyomozás sem tudott terhelőt Z. Béla ellen produkálni, úgy, hogy a királyi ügyészség vele szemben megszüntette az eljárást.

Erre az uri család nevében dr. Menczer Aladár ügyvéd hamis vád, illetve hatóság előtti rágalmazás címén jelentette fel Debreczeni Erzsébetet, akiről nehéz megállapítani, hogy mi vitte alaptalan panaszának megtételére. Mert, hogy Z. Bélának soha vele semmi dolga sem volt, annál kevésbé szerelmi találkája, szinte bizonyos.

Nem volt különösen az éjszakai órákban, mert amint az ügyészség határozata kiemeli, Z. Béla soha elmenni sem szokott vacsora után hazulról.

Es egyébként is — derült ki a nyomozás során — valószínűtlen a rablás vádja Z. Bélával szemben, aki uri család gyermeke, egészen szolid életet él és 60.000 koronányi apai örökségét kezeli az árvaszék.

Eddig van, s ennyiből áll a Debreczeni Erzsébet meséje, a rablógyilkosság ördögien kiszélesztett históriája. Erte dr. Lászy büntető járásbíró ma a leányt, rágalmazás címén, nyolc napi fogházra ítélte.

## Ügyvédek vizálykodása.

(Szabad-e közzétenni a vádtanácsi tárgyalást?)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 16.

A mostani sajtótörvényes és minden hivatalos és nem hivatalos közléstől fázékony világban kétszeresen érdekes felelőzést tárgyalt ma Ráth Zsigmond elnöklésével a budapesti királyi tábla második büntető tanácsa. A pörnek az volt a rugója, hogy Keller Samu dr. szilágysomlyói ügyvédet Láng Aladár dr. budapesti ügyvéd följelentésére a törvényszék a vádtanácsi tárgyalás tiltott közzétételének vétsége miatt helyezte vád alá.

A két ügyvéd már régen hadilábon áll egymással, mely akkor keletkezett, a mikor Láng Aladár dr. is Szilágysomlyón ügyvédek kedett. Büntető följelentésekkel kellemetlenkedtek egymásnak, s a többek között Láng doktor okirathamisítás miatt jelentett föl kollégáját. A lefolytatott nyomozás és a vizsgálat eredménye alapján készített vádirat ellen Keller Simon dr. kifogásokkal élt s a zilahi törvényszék vádtanácsa két évvel ezelőtt, mint szokásos, zárt ülésben tárgyalta ezeket a kifogásokat s azoknak helyt adva Keller Simon dr. ellen a további eljárást megszüntette.

A vádtanácsi megszüntető határozattal táskájában Keller Samu dr. Budapestre jött s a megszüntető határozatot leadta a Magyar Híradó című nyomatosnak, mely egyebek között törvényszéki tudósításokkal is ellátja a napilapokat, a melyek közül többen átvették és közzölték a tudósítást. Láng Aladár dr. erre a tárgyalás tiltott közzétévése miatt sajtópört indított a lapok ellen.

A megindult nyomozás folyamán, a lapok a nyomatosra hárították a felelőséget s ez viszont Keller Samu dr.-t nevezte meg szerző gyanánt. Az ügyvéd vállalta a felelőséget s vád alá is helyezték.

A büntető törvényszék előtt lefolyt tárgyaláson a vádlott beismerete, hogy a vádtanácsi határozatról szóló tudósítás az ő tollából eredt s ő adta át közlés végett a nyomatosnak. Ezt a tudósítást közre adni jogában állott, mert ő volt a terhelt s az ő személye volt érdekelve a bűnpörben. A törvényszék a vádlottat fölmentette.

A megokolás egyebek közt kiemelte, hogy más kérdés az, ha a vádlott a megszüntető határozat kérdésével úgy jár el, hogy közben más egyénről úgy emlékezik meg, hogy az becsületében sértve érezheti magát. A törvény nézete az, hogy csak ily esetekben lehet sajtó utján elkövetett deliktumokról, ugymint becsületsértésről, vagy rágalmazásról szó. Mivel pedig erre vonatkozólag ebben az ügyben senki vádat nem tett, a vádlott ügyvédet föl kellett menteni.

Az ügyészség főlelőzését ma Vargha József dr. helyettes főügyész föntartotta, a tábla azonban Dushegyí Gyula dr. védelme után jóváhagyta a fölmentő ítéletet, a mi ellen a vád képviselője semmisségi panaszt jelentett be.

## A folyó véres titka.

— Hipnózissal felderített bűntény. —

Távirati tudósítás.

Páris, április 16.

Rejtélyessé bogozódó gyilkosság tartja izgalomban Epernay-t. A titokzatos bűntény, amelyre részben már világosság derült, több részletében feltűnő hasonlóságot mutat a bretagne-i Landernauban a múlt év Szilveszter éjjelén történt gyilkossághoz, amelynek egy breton nagyparas, Cadiou, volt az áldozata. Mind a két esetben a nancy-i álomlátó, madame Hogmann Camille muktalató képessége vezette a rendőrséget az eltűnt és meggyilkolt emberek nyomára.

Az epernay-i bűntény a múlt hó március 19-én történt. A Boursault-kastély tulajdonosának, egy Berry nevű házaspárnak bizalmas embere, Rifaut André, a kastély portása, engedelmet kért gazdájától, hogy a közelben fekvő Damery-ba mehessen beteg édesanyját meglátogatni. Berry-ék aznap estig adtak neki szabadságot. Rifaut azonban sem este, sem másnap nem került elő, mire gazdái rosszat sejtve, a rendőrséghez fordultak, amely az epernay-i csendőrökkel karöltve mindent megtett az eltűnt portás felkutatására. A nyomozás azonban teljesen eredménytelen maradt és Rifaut azóta nem került elő. Gazdái azt vélték, hogy bizonyára beleunt a szolgálatba és megszökött, Rifaut rokonsága azonban nem volt e véleményen, mert hihetetlennek tartották, hogy a mézes heiteit élő ember — három hónap előtt nősült — bucsu nélkül elhagyta volna feleségét, akit szerelemből vett nőül. Mivel attól tartottak, hogy Rifaut gyilkosság áldozata lett, egy magán-detektívnek biztak meg a további nyomozással. A privat detektívnek csak annyit sikerült kiderítenie, hogy Rifaut március 19-én este 7—8 óra között gyalog indult vissza a kastélyba, amelytől hét-nyolcszáz méternyi távolsáig fellelte a titkos rendőr az eltűnt portás lábnyomait, de tovább minden nyom megszakadt.

Rifaut unokaöccse, egy Máthé nevezetű fiatalember erre elhatározta, hogy próbát tesz a nancy-i sonnanbulista nővel, madame Camille-lal, akit a Cadiou-eset tett híressé.

Az álomlátó madame március 25-én beleegyezett abba, hogy elaltattassa magát. Amikor a természetfeletti álom lezárta a szempilláit, madame Camille szaggatott szavakban ezeket mondotta:

Egy folyó partján két férfit látok... egyik Rifaut a másik egy uniformisos férfi... Az esőről és a szép időről beszélgetnek... Elválnak... Rifaut folytatja utját... Távobbb egy férfi leselkedik rá... Rifaut a lesben állóhoz érkezik. Az ráveti magát és egy nehéz tárggyal fejbe sújtja... Rifaut összerogy... Meghalt... A gyilkos felkapja a holttestet... A folyó felé hurcolja... Bedobja a vízbe... Az áldozat pár nap múlva megkerül...

E jóság után madame Camille felriadt álmából, kezét Máthé felé nyujtotta és így szólt:

— Ezért öt franc-t kapok.

Az öt franc-t megkapta, de Máthé nem bizott valami rendületlenül a látóki képességeiben, ezért elhatározta, hogy ellenpróbát tesz. Elment egy másik álomlátó nőhöz. Ez ugyanazt a kijelentést tette, amit Camille asszony.

Es most jön a rejtélyes eset csattanója: Rifaut holttestét Boursault-tól negyven kilométernyire tegnap megtalálták a Marne folyóban. A rendőrség most a gyilkost keresi.

## Fogorvosok a fogtechnikusok ellen.

(Az első kártérítési pör.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szabadka, április 16.

Vasárnap reggel óta van érvényben a sajtótörvény és ma már megindult e törvény alapján az első büntető pör, amelyben kártérítést is követelnek nyomtatvány útján okozott kárért. Az új törvény alapján indult első pörre nem újságközlemény, hanem egy plakát adott alapot. Az 1914. évi XIV. törvényeikk a sajtótörvény rendelkezése alá vonja ugyanis a falragaszokat is. Azt a plakátot, amely az új sajtótörvény első alkalmazására nyújt ajkalmat, a szabadkai fogorvosok ragasztották ki s egyik lövege ez annak a harenak, amelyet a szabadkai fogorvosok és fogtechnikusok vivnak.

A Bácsmezei Orvosszövetség gyűlésén nem sikerült a fogorvosoknak e haremódoruk legalitását elismertetni, most a törvényszék mondja majd meg, van-e a fogorvosok plakátja miatt a fogtechnikusoknak kártérítés követelésre alapjuk. A fogorvosok fogtechnikai laboratóriumot nyitottak s plakátokon hirdették, hogy a fogtechnikusok munkája veszedelmes és az egészségre ártalmas.

Ezeket a plakátokat még jóval a sajtótörvény életbelépése előtt ragasztották ki, de még tegnap és ma is volt egy balölük a színház falán. A fogtechnikusok Flatt Viktor dr. közjegyzővel ezt megállapították s ma már be is adták ügyvédjük útján a feljelentést. A szabadkai törvényszék tehát most abban az érdekes kérdésben dönt, hogyha egy sajtóterméket a sajtótörvény életbeléptetése előtt nyomtatnak és ragasztanak ki, de az a sajtótörvény életlépte után is közszemlére van állítva, arra is vonatkoznak-e a sajtótörvény rendelkezései.

## Függetlenségi

### orosz kirándulása.

(A legújabb „stikli.” — A pánszláv barátkozás.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 18.

A függetlenségi képviselők pétervári kirándulásának terve néhány hét előtt fölmerült, de elhatározás még nem történt, főképp azért, mert Károlyi Mihály gróf nincs Budapesten. A Novoje Vremja — mint Pétervárról jelentik — ma vezércikkben foglalkozik a függetlenségi köztársaság korportált pétervári utról és a következőket írja:

— Tisza István grófnak az az igyekezete, hogy Károlyi Mihály gróft megakadályozza abban, hogy a magyar parlament tagjainak pétervári utazását szervezze és azt rövid idő alatt meg is valósítsa, kudarcra fog végződni. Ez az utazás valószínűleg alkalmat kínál arra, hogy I. Miklós cár hibáját jóvátegyék. A történelem megtanította a

hazájukat szerető magyarokat és oroszokat, hogy az egymáshoz való közeledést keressék, és így szabaduljanak az osztrák-német ármány nyomása alól.

Az a Miklós cár, akinek hibájáról beszél a nagy orosz újság, vezényelte negyvenkilencben katonáit Magyarországra.

Bécsből jelentik: A függetlenségi képviselők pétervári utazásával kapcsolatban érdekes cikket közölt a Neue Freie Presse mai száma.

Bármennyire igyekeztek az utazás híreit letagadni és megcáfolni, — írja a Presse — az

valónak veendő, az orosz pánszláv sajtó is komolyan foglalkozik vele.

A pánszlávizmus bevonása a magyar belső viszonyokba annyira természetellenes,

hogy magyar politikai körökben fontolóra kell venni a kérdést, hogy egy miniszterválság előidézése kedvéért szabad-e ilyen veszedelmet háritani az országra. Sehol a monarchiában a pánszlávizmus olyan nagy kérdést nem okozhat, mint épen Magyarországon. Érdemes e ilyen veszedelmes ördögöt behozni, annál is inkább, minthogy nem lehet tudni, hogy lehetséges lesz-e az ördögöt kiűzni. A pánszlávok által adományozott magyar függetlenség gondolata oly ostoba, hogy azt kell remélni, hogy az utolsó pillanatban mégis felül fog kerelkedni a magyar józan politikai felfogás, amely nem keresi a pánszlávok szabadságát.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Péntek: Szulamith, opera. Krammer Teréz vendégfelléptével. (A bérlet.)

Szombat: Mandarin, szimü. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

\* W. Krammer Teréz vendégjátéka. Régi ismerőse az aradi közönségnek W. Krammer Teréz a magyar királyi operának volt kiváló művésznője. Mostani vendégjátékára is a mult emlékei vonzották a közönséget, akinek ha nem is volt abban az abszolút becsü műveltségben része, mint Krammer Teréz előző fellépéseinél, mégis alkalma volt gyönyörködni a nagystilű énekművészetben, ami mindig lelkesedésre ragadja a kultur embert. A bőregében Rozalindát énekelte a művésznő. Hangja bizony vesztett erejéből, a régi ragyogó tisztaságu koloritja meghalványodott, de tökéletes művészete ma is az első közönségre Krammer Terézt. A közönség zajosan ünnepelte a híres vendéget, aki mellett Dióssynak, Hampel Ilonkának, Baricsnak, Polgárnak és Győzőnek tapsoltak sokat. H. G.

\* Dorotheum aradi kiállítása iránt napról-napra fokozódik az érdeklődés. A kiállítást állandóan nagy és előkelő közönség látogatja, akik sorából igen sok a vásárló. Nagy sikere van a kiállításon délután folytatott aukciónak is, amely alkalmat nyújt arra, hogy az értékes műtárgyak aradi tulajdonba kerüljenek.

\* A színház közlései. Krammer Teréz, a Népepera művésznője, akinek első vendégfelléptét óriási sikerrel fogadta az aradi közönség, pénteken bucsuzik el Aradtól, a színházról, a közönségtől. Szulamithban, Goldfaden zsidó daljátékában lép fel a kiváló művésznő, aki a címszerepet játsza, míg a többi főszerepeket a társulat elsőrendű tagjai játsszák.

Vasárnap délután: Éva. Van néhány régebbi operett, amely bizony még mindig jobban tetszik a közönségnek, mint nem egy új darab. Ezek között az első helyet, a legpompásabb Lehár-operette, az Éva foglalja el; valahányszor ez az operette színre kerül, mindannyiszor megtelik a színház, hogy a Lehár muzsika csodás melódiáiban gyönyörködjenek a publikum. Vasárnap délután megint az Éva kerül színre, a címszerepet Diósy Nusi játsza.

A Mandarin. Az idei szezonnak kétségtelenül legszenzációsabb, legizgalmasabb premierje a szombati lesz, amikor az aradi társulat két angol írónak kínai tárgyú darabját, a Mandarint mutatja be. Valósággal mozidráma Vernon és Owen Mandarinja, a mozi minden feszültséget adó eszköze felhasználódik ebben a drámában. Egy előkelő kínai mandarinnak, hatalmas urnak leányát elcsábítja egy európai fiatalember, aki apjával és a Sárga tenger partján, ahol hatalmas hajózási vállalkozásuk van. Mr. Wu, az apja rajtakapja a szerelmeseket, leányát megöli, a fiut fogva tartja s minden rendelkezésére álló titokzatos, de hatá-

sos eszközzel a fia családjának romlására tör. Végre annyira vitte és vezette a dolgokat, hogy az anya, aki gyönyörű szép asszony, a mandarin házába jut, mert ez megígérte neki, hogy a fia nyomába vezet. Itt aztán megtudja a valót, hogy a mandarin a becsületéért cserébe az ő becsületét kívánja s az elzárt házból csak egy titokzatos jelle szabadulhat ki fiával együtt, ha a mandarin kívánságát teljesítette. Egy pillanatra magára marad az asszony s ezt az alkalmat arra használja fel, hogy mérget önt a saját teájába, mert inkább meg akar halni. A mérget azonban nem ő, hanem a mandarin issza meg. A mérge hatni kezd s a vonagló mandarin hadonázása közben megüti a kongot. Ez volt a jel. Az ajtók kitérülnek s a néptelen kerten át együtt távozik az anya a fiával. A közönség bizonyára nagy izgalommal nézi majd végig ezt a gyönyörű drámát, amelyet a rejtélyek és titokzatoságok birodalma termelt a színháznak. A Mandarin címszerepét Várnay játsza, a többi főszerepet pedig Kesztlerné, Szendrey, Komjáthy Mici, Delli játsszák.

\* Az élet napszámosai utoljára. (Else Fröhlich szenzációs szerepe az Apollóban) Páratlanul álló nagy siker kíséri az Apolló szenzációs filmjét, a Nordisk-gyár fenomenális nagyszerű alkotását. Az élet napszámosait. Az igazi nagy sikert mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a második napon szinte életveszélyessé vált a tolongás az Apolló előtt s valósággal harc, küzdelem folyt az ülőhelyekért. De ezt a nagyarányu érdeklődést teljességgel ki is érdemli ez a csodás dráma, a melynek főszerepét a legszebb moziszinésznő, Else Fröhlich játsza. Nem sablonos, egészen új az a történet, amely szemünk előtt játszódik le. Látjuk a szerencsétlen fiú vívódásait, aki csatába megy s e közben féltett, imádott szerelmese megszökik, bukott lesz. Látjuk a pompázó demimondert, akit nem tesz boldoggá a tündöklő élet s aki örömmel menekülne igazi szerelmese karjaiba s az életét is feláldozza érte, szerelméért. És mindezt a Nordisk-társaság pompás rendezésében látjuk, kiváló színészekkel megérezkítve. A hatalmasan megkapó Nordisk-dráma pénteken látható utoljára az Apollóban. 3

\* Marianne, a gyár gyermeke. (Az Uránia szenzációs ujdonsága.) Az apa bűnének megtorlása gyermekeiben, ez a régi bibliai életigazság, melyet annyi előszeretettel dolgoznak fel a világ költői: a realizmus megrázó erejével, az élet minden durvaságával és nyomorával együtt megszemélyesítve jelenik meg a filmen. Marianne a gazdag gyáros törvénytelen gyermeke a vadonban nő fel s a sors atyjának gyárába vezérli, hol mint munkásleány tengeti az életét. Csintalan jókedvében megszegi a gyár munkarendjét és ekkor a gyáros maga elé idézi és egy amuletről ráismer gyermekére. De Marianne, a gyár gyermeke, a munkások között nőtt fel, a munkások szenvedéseit és nyomorát átérzte és mikor a sztrájk kiüt, az ő kezében van a vörös zászló, ő lázít legjobban és a forradalom az ő kezdeményezésére üt ki a gyárban. Marianne vőlegénye Kilian egy alkalommal beront az igazgató helyiségébe, s mikor a menyesszonyát bizalmas együttlétben találja a gyárossal, a fegyver eldördül és az apa védelmére siető leány holtan rogy össze. Az életnek legmegrázóbb tragédiája ez, amit valaha is megírtak, a legszebb és a legtökéletesebb filmköltemény, amit valaha bemutatnak, poézis és érzés áll szemben a munkáshad durva erejével és az életnek igazsága szerint történik, amikor a kenyér harca legyőzi az érzelmek gyöngédségét. 5

„Gyerünk csak . . .” kiváló francia vigjáték a Kék egér szereplőivel legközelebb az Urániában. 5

\* Grant kapitány gyermekei, szenzációs Verne-regény jövő héten látható az Apollóban. 3

\* Az aradi zenekonzervatórium április 19-én a kulturpalotában tartandó hangversenyére a jegyek Weisz Leónál kaphatók. 2427



## Királysértés a hetilapban.

(A ráckevei Cato)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 16

Blazirt arcu ifju lépett ma a budapesti büntető-törvényszék Kállay Miklós elnökletével ülésére tanácsa elé: Adám Imre huszonkét éves újságíró. A Ráckeve és Vidékben Panamák országa címen cikket írt s úgy elvetette hazafias feljajdulásában a súlykot, hogy királysértésért vád alá került. Azt írta egyebek közt, hogy a király a legridegebb cinizmussal nézi, mint halad az ország a züllés lejtőjén.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdezte tőle Kállay Miklós elnök.

— Nem vagyok bűnös, — szólt a vádlott olyan kemény hangon, mint hajdan Kont vitéz, a mikor szemébe vágta a zsarnoknak, hogy nem hajt előtte térdet.

— Tessék tehát megmondani, hogy miért nem érzi magát bűnösnek?

— Tekintetes törvényszék! A fölháborodás moraja zugott végig az országon...

Az elnök mindjárt az első frázis után félbeszakította a szónokot.

— Látom, hogy egy betanult beszédet akar elmondani, figyelmeztetem, hogy jól rágja meg minden szavát, mert most a bíróság előtt áll.

Az elnöki figyelmeztetés hideg zuhany volt a vádlottnak. Rögtön meglágyult a hangja, egyszerű, keresetlen szavakkal jelentette ki, hogy nem akarta a király személyét megbántani, hogy a cinikus szó nem sértő s hogy a cikkében csak honpolgári kritikát gyakorolt.

Az ügyész szigorú büntetést kért a vádlottra. Súlyosító körülményt látott abban, hogy még korbelileg is fejletlen ember s mint ilyennek, nincs joga sem fölháborodni, sem honpolgári kritikát gyakorolni.

Nagy György dr. védő a királysértési pörök specialistája a cinikus szót magyarázta a régi és az új fölfogás szerint. Azt vitatta, hogy cinizmus alatt mást, mint közömbösséget érteni nem lehet, ez pedig nem sértés.

A törvényszék egy hónapi államfogházra ítélte a vádlottat s kötelezte arra is, hogy az ítéletet a Ráckeve és Vidék című újságban közzétegye.

— Ez lehetetlen, jegyezte meg a vádlott.

— Miért lehetetlen?

— Mert a Ráckeve és Vidék már megszűnt.

Ezt a technikai akadályt a bíróság kénytelen volt figyelembe venni s így az ítélet publikálása elmarad.

## Elítelt postatolvajok.

(Az eltűnt postassák sorsa.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szabadka, április 16.

A múlt év december elsején a szabadkai vasuti postán eltűnt egy postacsomag, melyben több levél és egy 2000 koronát tartalmazó pénzeslevél volt. A nyomozás eleinte nem járt eredménnyel, ámde néhány hét múlva a rendőrség gyanuba vett egy ifj. Szekeres István nevű dologkerülő fiatalembert, aki feltűnően költekkezett a mulatóhelyeken és akiről kitűnt, hogy egy hasonló nevű postakocsisnak a fia. A rendőrség vallatásra fogta az apát, id. Szekeres Istvánt is, akit időközben hanyagsága miatt elbocsájtottak a posta szolgálatából.

Az öreg Szekeres eleinte tagadott, később beismerő vallomást tett és elmondta, hogy a postacsomag eltűnésekor ő és Albert József postaszolga szállították a postacsomagokat a főpostáról a vasuti postára. Szekeresnek feltűnt, hogy Albert ahelyett, hogy rendes szokás szerint a vállán vitte volna a postaszákokat, valamennyit ledobta a földre, kotorászott közöttük, majd hirtelen a közeli szemétdörrhöz futott, ahonnan rögtön visszatért. Mikor a postacsomag hiányát a hivatalnokok észrevették és nyomozni kezdtek, Szekeres gyanút fogott és olyan időben, amikor senki sem látta, a szemétdörrhöz ment, ahol megtalálta a postacsomagot, elrejtette a postakocsi bakján és hazavitte. Két hétig nem is mert hozzányulni a pénzhez, ekkor azonban megbizta egyik fiát és leányát, hogy utazzanak Szegedre és ott vásárlás közben váltásák föl az ezreket.

Egy ideig jól éltek a pénzből, a míg Szekeresnek könnyelmű István nevű fia, a ki nem

tudott a titokról, meg nem tudta, hogy a pénz nagyobb része Ludaspusztán lakó testvérénél van elrejtve. Kiment Ludasra, a hol elhitette testvérével, hogy apjukat elfogták és a postatolvásért már el is ítélték tíz esztendőre. A naiv asszony erre átadta fiutestvérének a nála lévő 1400 koronát. Szekeres István néhány nap alatt a pénz legnagyobb részét elverte, úgy hogy a rendőrség elfogatásakor csak 190 koronát talált nála.

A szabadkai törvényszék a szerdai tárgyaláson idősebb Szekeres Istvánt és Albert Józsefet, bár az utóbbi a tárgyaláson is állhatatosan tagadott, lopás büntette miatt másfélévi börtönre, továbbá orgazdaság miatt ifju Szekeres Istvánt másfélévi, az öreg kocsis-hozzátartozói közül pedig azokat, akik tudtak az elköltött pénz eredetéről, ugyancsak orgazdaság miatt elítélte. Ez utóbbiak közül Urban Istvánt 9 hónapi, Szekeres Gizát, idősb Szekeres Istvánét és özvegy Dudás Istvánét 3-3 hónapi börtönre ítélte a bíróság. Urban Jolán egy hónapi, Kozma Vendel 14 napi fogházbüntetést kapott. Valamennyien főlebbezték.

## Uj állam Albániában.

(Mozgósítás és polgárháboru. — Szerb, görög, montenegrói intrikák.)

Távirati tudósítás.

London, április 16.

A Times érdekes — bár még meg nem erősített — szenzációt jelent Durazzóból. Ha a jelentés igaz, akkor Albániának második Epirusza támadt, egy törpe állam, amely azonban szintén zavarokat csinálhat az amugy is zavaros Albániában. A Times jelentése szerint Albánia északnyugati részének legszélső csücskében.

a Fehér Drina és a montenegrói határ közt uj autonóm állam alakult.

Az uj államnak Reshan a székhelye, elnöke pedig Arife. Ugylátszik, az uj államot Szerbia létesítette, legalább is támogatja, mert az autonóm államocska kétszáz esztendőre Szerbia havi három font zsoldot ad. Van azonban egy másik verzió is, amely azt tartja, hogy az uj államalakulást nem Szerbia inspirálta, hanem egy katolikus pap.

Durazzo, április 16. Vilmos fejedelemnek nagyobb nehézségei vannak a mozgósítással, mint gondolták. Attól félnek, hogy

ha a mozgósítást csakugyan végrehajtják, akkor polgárháboru üt ki az országban.

Ezt a nehézséget belátják a nemzetközi bizottság tagjai is. A bizottság állítólag azt tanácsolta a fejedelemnek, hogy mozgósítás helyett kezdjen újra tárgyalni az epirusziakkal. Korica vereségük után az epiroták amugy is hajlandóbbak az engedékenységre és amit igen szorult állapotukban kérnek, azt meg kell adni nekik.

Szalonikiból jelentik: A görög önkéntesek körében nagy a zavar és elkedvetlenedés. Miután vezetők közt is nagy az egyenetlenség. Biglista környékén összegyűlt csapatok aligha fognak újabb támadást intézni Kerics ellen. Az önkéntesek közül sokan egyszerűen megszöknek.

Szalonikiból jelentik: Adamides Biglistából visszaérkezett ide. Hire jár, hogy a Korica ellen tervezett egész puccs megghiusult. Az egyes önkéntes csapatok vezetői között a parancsnokság miatt viszály támadt és a fejelem teljesen meglazult.

Szalonikiból jelentik: Az itteni görög körorök tudomása szerint az athéni kormány azt tanácsolta az epirota felkelők vezetőinek, hogy Biglista kiürítése után Kastoriába helyezték át operációjuk főszékét. Ez a visszavonulás arra vall, hogy Zogographos, a felkelők vezére még újabb

instrukciókat kap Athénből, mielőtt ismét támadást kísérelne meg Korica ellen.

Cetinjéből jelentik: A montenegrói hadvezetőség az utóbbi napokban az albán határ mentén nagyobb számú csapatokat vont össze, úgy, hogy az Albániával szomszédos montenegrói területen valóságos határkordon áll készen. Ezt az intézkedést az albániai forrongással magyarázzák hivatalos helyen.

## Oszi szerelem.

(Löwy Árpád verse „a legszebb aradi szőke hölgyhöz.”)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 16.

Az aradi férfitársaságoknak kedves ismerőse és vidám vendége hosszú esztendők óta Réthy László, a nemzeti muzeum könyvtárhoz, aki el-ellátogat aradi rokonaihoz, ismerőseihez és jóbarátaihoz. Férfi társaságot említettünk, mert Réthy László látogatásai alkalmával szinte elmaradhatatlan egy-egy kis összejövétel, ahol a vendég átalakul komoly könyvtárból pajkos versfaragóvá és Löwy Árpád néven olyan ravasz verszeteket követ el, amelyeken lehet sokat mulatni, de amelyeket nyomtatásban közölni még a régi sajtótörvény világában sem volt tanácsos.

Most ismét Aradon járt Réthy László, csak hogy ezuttal kivételesen nem a füstös, éjszakázó urak társasága készítette négy fal között elmondható versek írására és elmondására. Löwy Árpád egyszerűen lírai, alanyi, sőt szerelmes költővé lett, amint ezt alábbi versében és az elébe fűzött magyarázó sorokban írja: a legszebb aradi szőke hölgy ihlette meg.

— A költő 17 éves korában írja első versét s szerelmes az első leányba, aki őt megigézte. — magyarázza verse születését — Ez a hajnal! Aztán az élet sok mindent hoz magával s az igazi költő mindig megtalálja a médiomot, amely fantáziáját meggyújtja. A nő s a nők azok a kikért örökre rajong s a századikért épen úgy hevül, mint az elsőért, mert a női báj ezerféle és — végtelen. Tegnap egy érdekes tündér ihlette meg a lantom hurját s egy álomnyi időn át e két bájos szem volt a költészetem tárgya. Fájdalom az én nyaram elmúlt már, ősz van s az öreg költő lantjából már csak egy szomorú, lemondó dal fakadt. Ez a tél hideg lehellete.

Utolsó szerelem.

Az idő mulik, hanyatlik a nap,  
Csak dereng még láthatár felett;  
De szívem forró, reszketek amint  
Érintem fehér sima kezedet.

Minden, mi szép volt drága, édes:  
Ábránd, költészet, Benned látom;  
Szébbet mint Te sosem találtam,  
S nem képelek a nagy világon.

Utolsó szerelmem! — jer édes látod,  
Hogy vágyom érted, hogy ver a szívem?  
Azt az érzést, ami szívemben él,  
Csak költő érzi és más senkisé.

Óh jer, mit adjak? — Meglopom  
Az őszi nap utolsó sugarát:  
S befonom szép szőke hajadba,  
Öreg szívemnek bucsuja gyanánt:

Réthy László (Löwy Árpád.)

Vajjon ki az a legszebb aradi szőke hölgy, akihez a vers szól? A költő tudja, de az aradi szőke hölgyek ugyan hányan gondolják: „Talán én vagyok az?”

## HIREK

## Az aradi román zsinat.

(A radikálisok és Mangra.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 16.

Minden esztendőben érdekes meglepetésekkel szokott szolgálni az aradi román zsinat. Vasárnaphoz egy hétre kezdődik az ideai román zsinat, amelyen hét vármegye megbízottai — tanítók, papok, ügyvédek, hivatalnokok — jelennek meg.

Az idén nem sok érdekesség mutatkozik a beavatottak szerint maga a tanácskozás alig tart 4 napnál tovább, mert mostanig a folyó száraz-ügyeken kívül egyéb nem került a zsinat napirendjére. Politikai kérdéseket nem szabad tárgyalni a tisztán egyházi gyűlésen, hanem az azután tartandó bizalmasabb értekezleteken minden valószínűség szerint megvitatják a béketárgyalások eredményét, helyesebben: eredménytelenségét.

A radikális csoport tagjai az idén alighanem tartózkodnak a haragosabb interpellációktól, mert nem felelték még el Marsieu Jusztin zsinati tagnak ama irágalmazási pörét, amit az egyik egyházi funkcionárius indított ellene. Igaz, hogy a pör Marsieu fölmentésével végződött, azonban a sok huzavona, amivel a pörökösés járt, elveszi a kedvét az ambiciozabb szereplőknek. Ugyan a radikálisok már most is azt emlegetik, hogy Mangra Vazul ellen, ha a zsinatra eljön, kemény tüntetést rendeznek, azonban ebben talán önmaguk se hisznek s aligha érik el tulajdonképeni céljukat: — Mangra Vazul elriasztását.

## Tengerésztiszt és milliomosnő.

(Házasságtörés miatt följelentett feleség.)

Távirati tudósítás.

Róma, április 16.

Nagy feltűnést kelt az olasz politikai élet egyik ismert tagjának, Moscini radikális képviselőnek és többszörös milliomosnak a családi afférje. Moscini tegnap polgári keresetet adott be felesége ellen házasságának érvénytelenítése végett, sőt bűnvádi feljelentést is tett ellene házasságtörés miatt.

Néhány évvel ezelőtt, 1910. nyarán, fiatal amerikai nővel ismerkedett meg, aki csakhamar hajlandó volt feleségül menni hozzá. Az amerikai hölgynek azonban semmiféle írásai sem voltak és pedig azért, mert az összes okmányai még Amerikában tüzvészben odavesztek. Nagy fáradsággal végre sikerült a legszükségesebb okmányokat megszerezni és az esküvőt nagy pompával megtartották. Davis Lola, akinek Texasban ringott a bölcsője, törvényes felesége lett Moscininek és mint ilyen, a római előkelő társaságban, sőt az udvarnál is, a férje állásának megfelelő figyelmességgel és tisztelettel fogadták.

Csakhamar meglepő fordulat következett be a házaspár életében. Moscini szükségét érezte annak, hogy külön váljon a feleségétől, sőt még egyéb is történt, ettől a pillanattól kezdve detektivekkel is megfigyeltette. És tegnap Bellegarda gróf tengerésztiszt lakásán tetten érte az asszonyt, megszerezvén a házasságtörés tényének megállapításához szükséges bizonyítékot. A pör tárgyalását hat hónappal elhalasztották, mert be akarják várni a polgári pör végét és a házasság érvénytelenítését. A botrány az egész római társaságban nagy izgalmat okozott.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Gyenge éjjeli fagy és elvélve inkább csak keleten csapadék várható. — Sürögnyprognózis: Éjjeli fagy, keleten elvélve csapadék.

— Bolgár hercegek a királynál. Bécsből jelentik: A király ma délelőtt Boris bolgár trónörökösét és Cyrill herceget kihallgatáson fogadta. Boris herceg a Szent István rend nagykeresztjéért, Cyrill herceg pedig huszár-főhadnagygyá történt kinevezéséért mondott köszönetet öfelségének.

— Az angol földközi flotta Triesztben. Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung értesülése szerint május első felében az angol középtengeri flotta, amely kilenc nagyobb hadihajóból és a hozzájuk tartozó kisebb hajókból áll, meglátogatja a trieszti és pólai kikötőket. Az osztrák-magyar flotta a látogatást viszonozni május 22-én Maltába utazik, ahová addigra visszatérnek az angol hajók. Az angol flotta parancsnoka Wiene tenger-nagy lesz.

— A zágrábi érsek nagybeteg. Zágrábból jelentik: A négy év óta állandó ápolás alatt levő Posilovics György dr. zágrábi érsek állapota az utóbbi napokban rosszabbra fordult, mert régi vesebaja kiújult és az ezzel kapcsolatban fellépett étvágytalanság, álmatlanság és a folytonos láz az aggastyánt nagyon megtörték. Emésztési zavaraiából kifolyóan hányási rohamai is voltak és mert a szivgyengeség aggasztó tünetei mutatkoznak, környezete katasztrófától tart. Bauer Antal érsek-koadjutor elrendelte, hogy Posilovicsért az egyházmegye minden templomában imádkozzanak.

— A vasárnapi munkaszünet reformja. A kereskedelmi miniszter törvénytervezetet dolgozott ki a vasárnapi munkaszünet reformjára nézve, amelynek legnevezetesebb pontja, hogy lehetővé teszi a vidéken is a teljes vasárnapi munkaszünetet. A törvénytervezetet az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés szétküldte kerületének véleményadás végett. Az O. M. K. E. aradi kerülete és az Aradi Kereskedők Köre f. évi április 19-én vasárnap délelőtt 11 órakor az Aradi Kereskedők Köre helyiségében együttes értekezletet tartanak, amelyen állást foglalnak a törvénytervezet ügyében. Az értekezlet a Budapesten, május első napjaiban tartandó országos kereskedő-kongresszussal is foglalkozik. Az értekezletre a két testület elnöksége ez uton is meghívja a tagokat és egyéb érdeklődő kereskedőket.

— Huerta meghátrált. Washingtonból jelentik: Mint hivatalosan jelentik, Huerta elnök késznek mutatkozik tisztelegni az amerikai lobogó előtt. Az Egyesült Államok és Mexicó között kitört konfliktus, amely az utóbbi napokban már igen válságos helyzetet teremtett, ezzel elsimult s a veszély már el van hátrítva.

— A földmivelésügyi miniszter pihenője. Budapestről jelentik: Mint a Bud. Tud. jelenti, Ghylány Imre báró földmivelésügyi miniszter ma reggel Ecsedre utazott.

— Halál a rendőrségi fogházban. Az aradi rendőrség fogdájában ma éjjel meghalt Vandra Tódor negyvenhárom éves napszámos, akit tegnap este csavargásért állították a rendőrség elé. A napszámost, aki csavargásért már többször büntetve volt, a fogdában szivszélhűdés érte és azonnal meghalt. Holttestét beszállították az alsó temető halottas házába.

— Képviselőből polgármester. Kassáról jelentik: Kassa város mai tisztújító közgyűlésén egyhangulag Blánár Béla országgyűlési képviselőt választotta meg polgármesterré.

— Károlyi körutja Amerikában. Budapestről jelentik: A Magyarország ma újabb kábeltáviratban számol be Károlyi Mihály gróf amerikai útjának utolsó szakaszáról. A távirat szerint szombaton Károlyi Mihály gróf a clevelandi magyarság vezetőivel Kossuth Lajos szobrához ment, ahol beszéd kíséretében a függetlenségi párt nevében koszorút helyezett a szoborra. Délután ötezer ember részvételével nagy népgyűlés volt. Vasárnap Pittsburgban nyolcezer ember rendezett nagyszerű tüneményt a gróf mellett. Hétfőn South Bethlehem és Trenton városokban amerikai államférfiak részvételével rendkívül sikerült népgyűlések voltak a szabad ég alatt. Kedden Newyorkban kétszáz egylet megbízottai Károlyi Mihály gróf előterjesztési értelmében határoztak a az amerikai magyar sajtó összes organumai egyértelműleg elhatározták, hogy támogatják a gróf által megindított mozgalmat. Károlyi gróf útja mindenütt valóságos diadalmenet volt. A gróf szerdán az Imperator hajóval elutazott.

— Elek Pál emléke a Magyar Bankban. Budapestről jelentik: A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága ma délután Károlyi Imre gróf elnökletével ülést tartott, amelyet teljesen a bank elhunyt alelnöke, Elek Pál emlékének szentelt. Az ülésen Károlyi Imre gróf meleg szavakkal emlékezett meg a halotról, magasztalta az intézet kifejlesztése körüli érdemeit, majd kijelentette, hogy Elek Pál is csak ember volt, s is tévedhetett, hibázhatott egyszer vagy másszor, de az dobjon követ rá, aki magát emberi hibák és gyarlóságok nélkül valóknak érzi. A Magyar Bank életében aranybetűkkel lesz megörökítve az Elek Pál emléke. Az ülés ezután elhatározta, hogy Elek Pál érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg, arcképét megfesteti, özvegyének pedig jegyzőkönyvileg fejezi ki részvételt. A tennetesen a bank valamennyi alkalmazotja testületileg meg fog jelenni. — Elek Pál holtteste holnap reggel érkezik meg Budapestre. A holttestet lakásán, a Nagy János-utca 23. számú házban ravatalozzák fel és szombaton délután három órakor innen indul a temetési menet a Kerepesi temetőbe.

— Elárverezett birtok. Részletesen megírta az Aradi Közlöny legutóbb, hogy Novák Péter aradmegyei fatermelő és fatermelő fizetési zavarokba jutott s hitelezői, akiknek követelése a félmillió koronát meghaladják, legutóbb mikelakai fatermelő s aradi lakásberendezését elárvereztették. Ma a körösbökényi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság elárvereztette Novák vészaljai körülbelül kétezer holdas erdőbirtokát, amelyet az Arad-Csanádi Takarékpénztár vett meg 302,000 koronáért. Az aradi pénzügyi hatóság kívül csak a Körösbökényi Takarékpénztár tett ajánlatot. Az árverésen több aradi ügyvéd is megjelent a hitelezők képviselőiben.

— A bosnyák katonai bűnvádi eljárás. Bécsből jelentik: Az Oesterreich-Ungarische Correspondenz illetékes helyről arról értesül, hogy legközelebb közléseik a király legmagasabb elhatározását, amely Bosznia-Hercegovinában állomásozó csapatok részére az új katonai bűnvádi eljárást életbe lépteti. Ez a bűnvádi eljárás Ausztriában és Magyarországon július ötödikén lép életbe. A legfelsőbb elhatározásra azért volt szükség, mert a katonai ügyek nem tartoznak a bosnyák tartományi gyűlés illetékességi körébe. A rendeletet az osztrák és magyar miniszteriumok hosszas tárgyalásai előzték meg, amelyek folyamán — mint hírlik — a magyar kormány az összes, nyelvi kérdésre vonatkozó kívánságaitól elállott.

— Öngyilkos lengyel mágnás. Lemberg-ből jelentik: Jetusicki Marián gróf, Jetusicki Adalbert gróf volt galíciai kormányzó rokona, ma délután a pelcinski tóba vetette magát és azonnal meghalt. Az öngyilkos gróf hatvankét éves volt és súlyos idegbaja miatt követte el az öngyilkosságot.



— **Külföldön letartóztatott német tisztek.** *Luxemburgból* jelentik: Nagy feltűnést keltett három német tiszt letartóztatásának híre. A tisztek polgári ruhában jártak az utcán és garázdálkodtak. Beléköltöttek mindenkiébe, akivel találkoztak. Egy vámhivatalnokot, aki utjukba akad, rongyos cibinek nevezték és csufolták, majd az egyik német revolverrel fenyegette meg. A garázdálkodásnak a rendőrség vetett véget, mely a német tiszteket letartóztatta. A tisztek a fogházban tovább dühöngtek a vámhivatalnokok ellen.

— **Nem kell császár-szobor Párisban.** *Párisból* jelentik: *Reppner* szobrász a párisi nagy műkiállítás igazgatóságától engedélyt kért arra, hogy kiállíthassa Vilmos császár mell-szobrát. Meg is kapta az engedélyt, de ma arról értesítették, hogy a szobor kiállítására akadályok gördültek. Nem akarják ugyanis, hogy a szobor kiállítása alkalmat adjon Németország-ellenes tüntetésekre és ezért arra kérték Reppert, mellőzze a szobor kiállítását. Így tehát Vilmos császár szobra nem kerül a párisi kiállításba.

— **Orosz rablók kegyetlenkedése.** *Varsóból* jelentik: Petrikau közelében vadállati kegyetlenséggel ölték meg ma egy kereskedőt és tizenhét éves leányát. A kereskedő kocsi-jával egy erdőn hajtatott keresztül, amikor hirtelen rablók támadták meg és a kocsit megállították. Az egyik rabló lehuzta a fiatal leányt a kocsiról és a sűrűbe vonszolta, ahol erőszakot követett el rajta. Majd visszatért vele és megint felültette a kocsira. A banditák ezután megindították a kocsit és addig lövöldöztek a kereskedőre és leányára, míg mindketten meghaltak. A kegyetlen rablók eltűntek.

— **Előadás az élelmiszerek hamisításáról.** Az aradi kereskedők és az élelmiszerek elárúsításával foglalkozók körében élénk feltűnést keltett, hogy az aradi rendőrbírótság tömegesen bírságolja meg a kereskedőket és iparosokat. Csofalkozással tapasztalták, hogy olyan élelmiszerek eladásáért, amelyekért az előző években nem indított eljárást a rendőrség, most bírsággal sújtja a cikkek forgalombahozóit. Ennek oka: az aradi állami vegyvizsgáló állomás működésében keresendő. Ez a hivatal, amelynek vezetője Meszlényi Emil dr., nagy buzgalommal ellenőrzi az élelmiszerek piaci és üzletbeli elárúsítását és tapasztalatairól beszámol a rendőrbírósnak. Az eladókat azért bírságolják meg mostanában olyan feltűnő számmal, mert az érdekeltek nem tudják, hogy az egyes élelmiszereket hogyan szabad forgalomba hozni. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara meg akarván kimélni az érdekelteket a sok zaklatástól, módot szeretne nyújtani nekik arra, hogy megismerkedjenek az egyes élelmiszerekre vonatkozó tilalmakkal s a helyes elárúsítás, forgalombahozatali módjaival. A Kamara kezdeményezésére a célból *Meszlényi Emil dr.* a hó 26-án vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében erről a témáról népszerű előadást fog tartani. Tekintettel a kérdés nagy fontosságára, valószínű, hogy Arad kereskedői teljes számban megjelennek az előadáson.

— **Elítélt bérkocsisok.** Az aradi rendőrbírótság előtt ma több mint harminc bérkocsis állott vádlotként különböző kihágások miatt. A bérkocsisokat, akik közül a legtöbb azzal követtek el a kihágást, hogy kocsijukra nem tették ki a kötelező viteldíjszabályzatot, a kihágási bíró öt koronától harminc koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Gyászünnepegy.** Az aut. orth. izr. hitközség előjárása értesít az összes hitsorsosokat, hogy Szofer Juda volt főrabbija halálának évfordulója alkalmából f. hó 19-én (vasárnap) d. e. 11 órakor magyar gyászbeszéd lesz, melyre ezúton is meghívják a hitsorsosokat.

— **Millió bányakár.** *Brüsszelből* jelentik: Ma délelőtt Gillyben az egyik aknában a nappali munkáscsapat bevonulásakor tűz ütött ki, amely a géptermet és a villamos világítási központot elégette. Kétszáz munkás forgott veszedelmesen, de sikerült egy összeköttetésben álló másik aknába keresztül megmenekülniök. A kár egy millió frank.

— **Izraelita istentisztelet.** Pészach ünnep istentiszteletének rendje a következő: Pénteken és szombaton reggel 7 órakor, délelőtt 9 és fél órakor, pénteken este 6 és fél órakor kezdődik az istentisztelet. Szombaton reggel és délelőtt hazkarak tartatik. A délelőtti istentisztelettel kapcsolatban hitazonoklat is lesz.

— **Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány,** ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban *Radó Gyula* áruházában. 2057

— **Urak ruháikat olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezzék be** *Leichner és Fleischer* Arad, Szabadság-tér 17. 2395

— **Gyermekkosci gyári raktár** *Fischer-féle* Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. *Fischer*nél legfinomabb, legmodernebb és legegységesebb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— **Elegáns gummiköpenyek és átmeneti kabátok** legjutányosabban beszerezhetők *Hirsch Antal* uriszabó cégnél Arad, *Andrássy-tér* 22. sz. alatt. 1557

— **Gyermek kocsik, tolókkocsik, gyermekszékek,** legolcsóbban *Hegedüs* cégnél. 1321

## TARKASÁGOK.

(*Hideg és meleg.*) Egyik aradi iskolában a tanító a hideg és melegről magyarázza, hogy a meleg kiterjeszti, a hideg pedig összehuzza a testeket.

— Ki tud egy példát mondani? — kérdi a tanító a nebulókat.

Egy vigyorgó arcú fiú nyújtja az ujját.

— Én.

— No mondd meg.

— Például a melegség nyáron kiterjeszti a napokat, télen pedig a hideg összehuzza...

(*A közbeszóló.*) A pécskai uton a lovaglótérre mindig akad bámuló közönsége a lovagolni tanuló huszároknak.

Egyik őrmesterrel megtörtént, hogy amidőn a lóval való ugratást mutatta a katonáknak, leesett a lóról. A publikum köréből valaki hangosan megjegyezte:

— Én velem ez nem történt volna meg.

— Ugyan menjen. Talán csak nem akarja elhitetni, hogy jobban tud lovagolni, mint az őrmester, — mondta egy másik.

— Azt nem, de én egyáltalában nem ültem volna fel a lóra...

## EGYESÜLETI ÉLET.

(\*) **Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület** április hó 23-án délelőtt 9 órakor, az egyesület székházának tanácstermében igazgató-választmányi gyűlést tart, amelyen ezt a tárgysorozatot tárgyalják: 1. Elnöki jelentés az egyesület működéséről. 2. Az 1913. évi zárószámadások bemutatása és a közgyűlés előkészítése. Földmívelésügyi miniszter leiratai. 3. A fogarasi állami ménesek Bábolaára való áthelyezéséről. 4. Az osztrák bortörvény módosítására irányuló tárgyalások eddigi eredményét közli. Nagyváradai miniszteri kirendeltség átiratai. 5. Gyümölcsfeldolgozó gépek kiköcsönzése tárgyában. 6. Burgonya szaporító telepek létesítése tárgyában. Aradvármegye alispánjának átiratai: 7. Erdélyi gazdasági egyesületnek a cserebogár irtására vonatkozó szabályrendeletét küldi véleményezés végett. 8. Krassó Szörény vármegyének a bázisai Dunahid létesítésére vonatkozó feliratát küldi véleményezés végett. 9. Gazdasági cselédek és munkások jutalmazása tárgyában. *Különfélék*: 10. Györmény megye megküldi hozzájárulását a ragadós szájszél- és körmérfajás elleni védekezés tárgyában hozott határozatát. 11. Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége átirata a vidéki gazdasági egyesületek egyöntetű működését célzó intézkedések tárgyában. 12. Hontvármegyei Gazdasági Egyesület átirata a vetőmagvak kedvezményes vasúti szállítása tárgyában. 13. Zirc vidéki Gazda-

sági és Erdőtisztítási kör átirata a gazdatisztek és erdőtisztek nyugdíj-ügyének törvényhozási uton leendő rendezése érdekében. 14. Székács Elemér jószágfelügyelő átirata a vetőmag nemeseítés céljából rendezendő pedigree versenyek rendezése tárgyában. 15. Tagforgalom. 16. Esetleges indítványok. Az elnökség.

(\*) **Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete** április hó 18-án este fél kilenc órakor saját helyiségében (Központi szálló) *rendkívüli közgyűlést* tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

## VÁROS ÉS MEGYE.

### Aradmegye tavaszi közgyűlése.

(*Intézkedések a választói törvény végrehajtásáról.*)

*Az Aradi Közlöny tudósítójától.*

Arad, április 15.

Április 27-én, hétfőn délelőtt kilenc órakor tartja rendes tavaszi közgyűlést Aradmegye törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés meghívóit és tárgysorozatot most küldte szét *Dálnoki-Nagy Lajos* alispán a megyebizottsági tagokhoz. Háromszázötvenkilenc ügy szerepel a tárgysorozaton és kétségtelen, hogy a szokásos póttárgysorozattal együtt legalább négyezerötven-öt százra szaporodik az elintézendő ügyek száma. Ez a tárgysorozat ékezzőlőan bizonyít amellet, hogy mennyire szükséges és helyes a közigazgatási reformban tervezett megosztás a közgyűlési munkának. Több mint kétszázötven községi ügy szerepel a programon, nem jelentékeny ügyek, amelyek igazán nem a törvényhatóság elé valók és a jövőben — a reform megszavazása után — csak a kibővített közigazgatási bizottság előtt kerülnek tárgyalásra.

A tavaszi közgyűlést különben — bárha a tisztviselői karban nem is készül változás — élénkké teszik a választások, különösen a *Bibich-öszöntő* alap két helyének betöltése. A *Bibich-öszöntő* adományozása minden évben érdeklő és sokszor heves szavazási-küzdelmébe viszi a bizottság tagjait.

A közgyűlés legfontosabb tárgya kétségtelenül az új választási és kerület-beosztási törvény végrehajtásával kapcsolatos intézkedés: a központi választmány megalakítása és a hét képviselőválasztókerületnek szavazókörökre osztása. Előre látható, hogy a napirend előtt szószólásokon kívül vita lesz a román tárgyalásokra vonatkozó átiratok körül.

**Aradmegye számadásai.** A megye tavaszi közgyűlésén bemutatásra kerülnek azoknak az alapítványoknak a számadásai is, amelyeket Aradmegye kezel. Összesen harmincegy alapítvány és huszonnégy alapítványt kezel az aradmegyei számvétség. Az alapok közül legnagyobb a beszállásolási alap, amelynek 511.119.80 korona a tiszta vagyona. 363.063 korona fölött rendelkezik a tisztviselői nyugdíjalap és 269.633 korona fölött a jegyzői nyugdíjalap. Vagyoni tekintetben legkisebb a háztartási alap, amely mindössze 607 korona 16 fillért mutat ki, azonban a legnagyobb évi forgalma természetesen mégis ennek a „kis” alapnak volt, mert a vármegye háztartása 599.510 korona bevételt és 592.521 korona kiadást mutat föl 1913-ról, a fennmaradó 6989 korona pénztári maradványt és a megye 19641 korona követeléseit együtt még 26023 korona tartozás terheli. A kerkorházi alapja a megyének 162.000 korona. A megye által kezelt alapítványok közül legnagyobb a *Muraközy*-alapot, amelynek 104.300 korona a vagyona. Új alapítványok a *Purety János* nevére tett alapítvány, amelynek 1913-ban szerzett vagyona 12926 korona és néhai *Szathmáry Gyula* alispán emlékére gyűjtött alapítvány, amelyre eddig 10564 korona folyt be. Az alapítványok és alapok számadásai április 22-ig közzeszemlén vannak és ugyancsak napig adhatók be ellenük az esetleges felszólások.

## KÖZGAZDASÁGI ÉS KÖZLEKEDÉSI

## Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társasági tudósítás.

Budapest, április 16.

## Készárú.

Amerika háromnegyeddél magasabb. Kínaiat, vételev megfelelő, 20 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

## Határidő.

	Déli sáv	2 órai sáv
Buza 1914. áprilisra	12.60-12.61	12.55-12.56
Buza 1914. májusra	12.50-12.51	12.48-12.49
Buza 1914. októberre	11.42-11.43	11.40-11.41
Rozs 1914. áprilisra	10.42-10.43	10.40-10.41
Rozs 1914. októberre	8.72-8.73	8.73-8.74
Tengeri 1914. májusra	6.86-6.87	6.86-6.87
Zab 1914. áprilisra	7.79-7.80	7.83-7.84
Zab 1914. októberre	7.79-7.80	7.81-7.82

Az árak 50 kilónként számítva.

## Budapesti értéktőzsde (április 16.)

Oestrák hitel	617.—
Magyar hitel	813.75
4% koronajáradék	82.25
Oestrák-magyar államvasut	725.—
Jelszlogbank	424.75
Lezámitolóbank	508.—
Hazai Bank	279.50
Magyar Bank	509.75
Kereskedelmi Bank	8688.—
Rimamurányi	655.—
Salgótarjáni	708.—
Közuti Vasut	681.—
Városi Villamos	821.50

## Bécsi értéktőzsde (április 16.)

Oestrák hitel	615.—
Magyar hitel	818.50
Oestrák-magyar államv.	710.25
Déli vasut	100.50

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

## NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1914. évi április 17-én:

A Bérlet.

A) Bérlet

W. Krammer Teréz vendégfelleptével:

## Sulamith.

Héber dalmű 5 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Goldfaden A. Az eredetiből fordította: dr. Klein J. Szinpadra alkalmazta: Faragó Jenő. Hangszerelte: Donáth L.

## SZEMÉLYEK:

Manoah	Várnay Jenő.	Abigajfi	Nógrádi M.
Sulamith	Krammer T.	Gideon	Győző A.
Absoion	Barics Gy.	Akimadák	Herold Ede.
Czigigang	Virág László	Náthán	Polgár S.

Kezdete este 7/8 órákor.

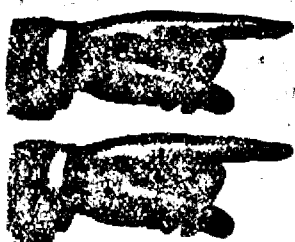
## NYILTÉR.

„Gyerünk csak...!”

2580

## György

## Menyhért és Társa



## Női

## Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér  
8. szám. (A Minorita templom bejáratával szemben.)

Legujabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisztek bevásárlási r. t. szerződéses szállítója. :: ::

Ó Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

## Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű 6224

## jégszekrények

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonnyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral	1.40
Likorkészlet 1 palack 6 pohárral	1.—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg	1.40
12 „ boros pohár „ „	1.20
12 „ likörös pohár „ „	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral	1.20
1 cukortartó	0.40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

## Porcellán edény, kárlásbádi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. teacsésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyártárjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszesz-oszillátorokban. — Legjobb minőségű Wolframm izzólámpák.

Képeretkezések a legújabb kivitelben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület üvegezési vállalat.

Nikotinmentes dohányárak és különlegességek

# Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalata.

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

2229

## Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni, hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpított 6, 8 és 10 méter hosszú patentirozott zárt butorszállító kocsijaimmal.

Tisztelettel Éliás Lipót Fia butorszállító Deák Ferenc-utca 36. sz.

## Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zálogcédulákat, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

### Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer J. utca, Minorita-palota  
Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-  
raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

Kereken kijelentem, hogy az



és PUCH kerékpárok, u. m.  
PFAFF varrógépek csak

## HAMMER VILMOS

műszerésznél kaphatók, Szabad-  
ság-tér 5-6. Telefon 96. — TE-  
MÉSVÁR Erzsébetváros, Hu-  
nyadi-ut 14. szám. 1891



## Hirdetmény.

### Kovácsi hegyközség

választmánya ezennel közhirre-  
teszi, hogy a hegyközségi

### általános tisztújítás

1914. évi április hó 30-án dél-  
előtt 9 órakor leszen meg-  
tartva.

Ezen körülményről a t. szőlő-  
birtokos urak jelen hirdetmény  
utján értesítetnek.

Kovácsi, 1914. április 15.

Hegyszéki előljáróság.

## UJ!

m. kir. szabadalom

## PATENT.

### Egészségi kutszivattyuk.

E kutszivattyuk a kut aknában  
képződő mérges gázokat és egész-  
ségtelen levegőt elvezetik, a fagy-  
csapon alkalmazott zuhany min-  
dig friss, hide levegővel hozza a  
vizet érintkezésbe, miáltal a víz  
is mindig friss üdítő és egészsé-  
ges marad. Mivel pedig az akna  
fedett, a levegőben uszkáló bakte-  
riumok az aknától elzártnak és  
így fertőzés alig történhet. — Az  
egészségi szivattyuk télen nem  
fagynak be, nyáron pedig állott  
víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa al-  
katrészt mellőztetik, mert ezek  
viznyálka képződik ami a kolera,  
tifusz és más egyéb betegségek  
bacillusainak valóságos tenyész-  
telepeivé változhat. 1121

Régi rendszerű kutszivattyuk  
átalakítását elvállalok.

Patent tűzfecskendők.  
Patent borszivattyuk.

## Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott  
szivattyu készítőnő

Arad, Rákóczi-utca 27.

(Egy tanonc felvétetik.) Perme-  
tező javítások elfogadtnak.



## Az Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank r. t

Arad, Petőfi-u. 1.

Telefon 861.

Áruba bocsátja az Arad város  
határában lévő

## Prohászka dűlőbeli

200 kis holdas ingatlanát eg. ész-  
ben, vagy tetszés szerinti par-  
cellákban olcsó kölcsön és mel-  
tányos feltételekkel. V-1148

## Alulirt helyen kiadó

2 szobás udvari szép lakás,  
a konyhában vízvezetékekkel

május hó 1-ére vagy azonnal a.

2583

## A vasut közelében eladó

égetett téglák, malternek való  
homok és egy homok bánya

Flórián-u. 6/B. sz. 3-ik ajtó.

## MALINKÓ FERENCZ

## műszaki vállalata

ARAD, Forray-utca 3. szám

... alatt nyílik meg. ...

Leltározás alatt felhalmozott raktár folytán  
legjobb és legszebb ernyő és francia fűzők

## NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már 1 K. 90 fillértől kezdve árusítatnak el, ahol javítások  
és áthuzások is a leggyorsabban és legjutányosabban, szak-  
szerűen eszközöltetnek. 2041

Uj gyár! Telefon 820. Uj gyár!

Első Aradi Orthodox Kóser שולחן szalámi-gyár

ARAD, Boros Béni-tér II. szám.

törvényileg bej. cég.

Sürgőnycim: Szalámi-gyár Arad.

Rendeléseket szalámi, tormás virstli és sonkafélék-  
ben prompt házhoz szállítással legolcsóbban teljesít.  
Vidéki viszontelárusítók kerestetnek. 1511



## "MODIANO" CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGÁBB  
DE  
A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra így a hüvelyek  
mint a lapocskák nyomatlanok, de  
mindenikben benne van víznyomással  
a védjegy és a gyáros aláírása: S. J. Modiano



### Olcsobb, mint a hatósági mézárakék.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Forray-utcai** mézárak- és hentes-üzletben csakis elsőrendű hizott marha-, borjú- és sertéshusokat az alantli — sokkal olcsóbb áron, mint a város — árúitok s így nincsen szükkege a nagyérdemű közönségnek a hatósági mézárakékat felkeresni, ahol lesoványodott marhák lesznek kimérve. 2475

#### Árjegyzék:

1 kg. hizott marhahús szegy ... 1 K. 20  
1 > marhahús hátulja levesnek 1 > 28  
1 > rostélyos, folsár, fehérpese nyé ... 1 > 52  
1 kg. vesepecsenye ... 2 > —

#### Sertéshus:

1 kg. comb, tarja ... 1 K. 76  
1 > oldalas ... 1 > 60  
1 > karaj ... 1 > 84  
1 > zsir ... 1 > 52  
1 > szalonna ... 1 > 40

#### Piatall borjú:

1 kg. eleje ... 1 K. 60  
1 > lapoczká ... 2 > —  
1 > comb ... 2 > —

Szíves pártfogást kér:

**Farkas György**  
mészáros és hentes Forray-utca.

**Telefon 595.**

**Költözködők figyelmébe.**

Ajánljuk nagy választékú jól be rendezett modern villanycsil-lárainkat, ugysintén elvál-lalunk villamos és gázcsil-lárok átszerelését leg-gyorsabban és legintá-nyosabban. Szíves megkereséseket kérünk:

**Pálincás Lajos és Társa**

villanyműszerészek 1801

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

### Mindenkinek saját érdeke,

hogy mielőtt sodronyszövet kerítésfonat, szitaáru és acélsodronyágybetét szük-ségletét bárhol is beszerezné, kérjen árajánlatot az egye-düli drótmunka készítőktől:

**FISCHER**  
TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat gyárából  
Arad, József főherceg-ut 8. sz.  
(az evang. templommal szemben)

és meg fog győződni, hogy a legjobb minőségű saját gyártelepen készült fonato-kat a legolcsóbb árért le-het beszerezni. Gyártelep Kossuth-utca 45. szám. 1241

**557. TELEFON 557.**

**Kalmár József**  
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz  
Telefon 242. Telefon 245

#### Ajánlja

**költözködők figyelmébe**  
villanyos világítási berendezéseket villanyos csengő- és telefon be- rendezéseket s minden e szak-mába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 483

#### Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fő-szedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villa-nyos cikkeket. 461

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

## háztartási szükségletek fedezésére.

701

Ajánljuk:

Ajánljuk:

Arc-krémek  
Illatszerek  
Kölgyporok  
Kölni vizek  
Fogporok  
Fog-krémek

Fogpaszták  
Fogkefék  
Szájvizek  
Szappanok  
Hajvizek  
Szoba-illatok

## Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

Aradon.

Aardon.

## Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyer-mekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig  
friss:  
Hajós-féle

## Csukamájolajat

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

## Fagydaganatok FRIGIN.

elmulasztására, fagyvisz-kegesség biztos megszüntetésére legjobb szer a  
Ára ecsettel és uta-sítással 70 fillér.

## Depillor-szőrvesztő.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden al-kalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár pero alatt okvetlen eltávolítható.

Ára utasítással 1 korona.

**Kötszerek, gummicikkek,** és sebészeti eszközök leg-olcsóbb és leg-jobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermektapaszerek nagy raktára. :: :: ::  
**SOXLET** sterilizáló apparátus és annak egyes alkotrészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizáróla-gos készítője és egye-düli nagy raktára:

**Hajós Árpád**  
gyógyszertára ARAD, Andrásy-tér 22. sz.  
741 (Megyeházzal szemben.)

## Messenger Boy

vállalat.

Kerékpáros gyorsküldőncök  
Deák Ferenc-utca 8. sz.  
Telefon 516.

Levél- és csomagkézbesítés. Egyesületek-nek tagdíjbeszedés. Adófizetések eszköz-lése. Lakásnyilvántartás. 2340

TELEFON  TELEFON  
86.  86.

### Elsőrendű fűtő,

Köszén porosz (darabos)  
Köszén porosz (dió)  
Koksz porosz  
Tüzifa aprított  
Kötegen alagyújtó.  
Faszén 5725

elsőrendű vasaló és ipari

Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható

## Weisz Dávid

cégnél. Telefon 86.

Arad, Kossuth-u. 62.

## Ház

## eladó

Magyarpécska legfor-galmasabb helyén  
korcsmaüzlettel.

Cim a kiadóban. 2578

## Bükkfa

száraz, elsőrendű aprított, pon-tos súlyban kapható háshoz szállítással métermázsánként

2 kor. 60 fillérért

**Stern Jakab**

fűszerüzletében a „Csillaghoz“

Weitzer János-utca 17.

Telefon Wiesner 1013.

# Lázár Jenő

# Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.  
Szabad liffhasználat. Telefon 993. szám.

Vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

## Apró hirdetések.

### LEVELEZÉS.

#### Vidéki

Iess, 32 éves uriember gyakran van Aradon, független korosabb, molett uriaszony. érdeknélküli állandó diszkrét ismeretséget óhajtja. Leveleket „Jalomes” jellegére e lap kiadóhivatalába kérek. 2592

#### Egy elvált

fiatal asszonyka megismerkedne osakis uri emberrel, ki gavallér barátja lenne. Lehet vidéki is. Levelet kérek a kiadóba „Harna” jellegére. 2599

### ALKALMAZÁST NYER.

#### Teljesen gyakorlott

doctor juris ügyvédjelöltet keres május 1-re Dr. Parecs Béla ügyvéd. 2612

#### Keresek

május 1-el belépésre fiatal főszerkeszkedő segédet. Sáfrán Emil Gyorok. 2579

#### Kell és Krausz

cégnél egy ügyes, fiatal segéd felvétetik. 2588

### ALKALMAZÁST KERES.

#### Állami hivatalnok

délutáni foglalkozást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2575

#### Egyedtől álló nő

magányos urhoz gazdasszonynak ajánkozik. Cim Szimó Mariska Angyal-u. 26. 2568

#### Perfekt

gépirónő, ügyvédi irodába alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 2582

### INGATLAN.

#### Keresek

3 szobás magánházat kis kerttel, megvételre. Szíves ajánlatokat ápr. 25-ig a kiadóba „Komoly vevő” jellegére. 2553

### KIADÓ LAKÁS.

#### Egy

2 szobás utcai lakás május hó 1-re kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-utca 27., üzletben. 1454

#### 2 utcai szoba

butorozva fürdőszobával garzon lakásnak kiadó Batthyány-u. 32a. Telefon 589. 2487

#### Modern

4 szobás utcai lakás, fürdőszobával és terasszal, ujonnan festve azonnal kiadó. Lujza-utca 3. sz. slatt. 2393

#### Kiadó

tiszta, csinosan butorozott utcai szoba villanyvillagítás és külön bejárattal azonnalra. Orczy-u. 6. 2572

#### Kiadó lakás.

Andrássy-tér 25. sz. házban (Neuman-palota) egy 5 szobából álló II. emeleti utcai erkélyes lakás november 1-re kiadó. Bővebbet Neuman testvérek városi irodájában. 2601

### ÜZLETEK.

#### Jóforgalmu vendéglő

családi okok miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 2611

#### Jóforgalmu

korcma és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cim a kiadóban. 1501

### VÉTEL ÉS ELADÁS.

#### 6 lóerős

jókarban levő kijavított gazdasági gépgyári gőzcséplőgarnitúra felszerelve, ugyszintén 6 lóerős 2 éves Nicholson féle benzínmotoros garnitúra kedvező feltételekkel eladó. Burza Testvérek gépkereskedőnél Boros Béni-tér 1. sz. Telefon 604. 1801

#### Modern

világos hálószobák, füstölt tölgy ebédülő és egyéb butorok, jutányos áron eladók. Molnár Antal asztalos, Kápolna-utca 3. 2289

#### Butorok

és gázcillárok, elköltözés miatt eladók. Orczy-utca 6. 2598

#### Jó karban

levő rövid zongora, megvételre kerestetik. Levelek „Rövid zongora” jellegére a kiadóhivatalba keretnek. 2593

#### Egy

gyönyörű szép hálószoba berendezése azonnal eladó. Azonkívül villanylámpák, tükrök, képek, szőnyegek és többféle edények is eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2600

#### Róssa burgonya

egészséges, friss evő- és vetni való, díjmentes házhoz szállítással kapható: Rubinstein Mór butorszállítónál Arad. Telefon 188 2569

#### Fajtiszta

foxterrier kölyök kutyák eladók. Nagyváradi-ut 10. sz., ajtó 58. 2602

Acélos, tartós, kristály tiszta

## jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199. sz. 2297

#### Egy doboz

100 darab hártyalen levélpapír, 50 papír és 50 selyempapír belésű boríték egy koronáért kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 1941

### KÜLÖNFÉLE.

#### Ügyes kárpitos

ajánkozik mindennemű e szakba vágó munkák gyors és pontos elkészítésére, saját műhelyében és kívánatra házaknál is legolcsóbb ár mellett. Vidékre ár felemelés nélkül Stáhl M. Határ-u. 17. sz. Stoll Béla lakatossal szemben 1897

#### Fucovesin

Tabl. fucovesini comp. Elhízás elleni gyógyszer, nem hashajtó, nem ártalmas. Kipróbált biztos szer. — Ára használati utasítással ellátott eredeti doboznak 3 korona 50 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszerháza a Szent Istvánhoz Aradon, Batthyány-utca. Összes készítményeink Földes Kelemen gyógyszerházában is kaphatók. 5189

#### Takszámeteres

## Bér-autók

Telefonszám 816

2281

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig  
Garage: Deák Ferenc-utca 8 sz.

# Yoghurt

Udit,  
Táplál,  
Gyógyít.

Naponta frissen készíti az

## Aradi Tejszarnok

Házhoz szállítás. Kapható kávéházakban és üzlethelyiségekben. 2321

## Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és mezőgazdaság részére.

## Rézkénpor

peronospora ellen.

## Vizben oldható kénzó

oidium ellen.

## Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való megvédésére.

## Vizben oldható gyümölcsfa-carbolineum

téli permetezésre

## mészkenlé

téli és nyári permetezésre gyümölcsfák gombabetegségei ellen — darabos kén — rudkén — közönséges és asbest-kénlap — rézmészpor — chlorbaryum répaféreg ellen carbolpor carbolsav — cresolium fertőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálhatunk.

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek, vegyitermék gyárai ARAD.

Telefon 165. 1301

# MAGUS

a legerősebb glauherás gyógyvíz (1 liter tartalmaz 11,5761 gr.)

Az egyetlen magyar gyógyvíz, amelyet KARLSBADI KURA TARTÁSÁRA a legelőkelőbb orvosok ajánlanak. Só hozzáadása felesleges. Gyógyít: Gyomor, bél, máj, epebajokat, anyagcserebántalmakat (köszvényt), cukorbetegséget. Nélkülözhetetlen véreimmeszesedésnél és aranyeres bántalmaknál. Kapható a kerületi főraktárban: Kardos Miklós cégnél, továbbá Fejér Gyula és Poliak József cégeknél és minden gyógyszerháztárban, drogériában és ásványvíz-kereskedésben. 2319

Földbirtokok és a gazdaközönség figyelmébe!

**A világ legjobb patkányirtója****Fried Ignác Arad, Háromveréb-u. 4.**

A magyar királyi államvasutak és az arad-csanádi egyesült vasutak patkányirtója.

Levélbeli meghívásra azonnal válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek.

Vidéki megrendelések postán azonnal elküldetnek.

2500

**Szanatorium Dr. Fasan**

Spittal Millstätter-tó, Karintia. Alapított 1893. Morfium leszoktatási gyógymód kényszer nélkül és enyhe formában, ugyanint könnyű betegeknek és üdülésre szorultaknak általában. Prospektust ingyen. 1058

1728—1914. absz.

**Hirdetmény**

a gazdasági munkás és cseléd-segélypénztár járulékairól

szerkesztett 1914. évi kivétési lajstrommal tétetik f. é. április 16-tól kezdődő 8 napi közszemlére, hogy azt az érdekelt munkaadók megtekinthetik és a sérelmes kivetés ellen írásbeli kifogásaikat a közszemlére tétel leteltétől számított 15 nap alatt a városi adóhivatalnál beadhatják.

Felhívjuk továbbá az illetőket, hogy az összeírás befejezte után szolgálatba fogadott új cselédeket a szolgálatba lépés napjától 15 nap alatt a cselédkönyv bemutatása mellett a városi adóhivatalnál annál inkább bejelentésük, mert baleset esetén csak oly cselédek után tarthat igényt a munkaadó a 8. §-ban biztosított segélyre, a kiket szabálysze-

rien bejelentvén a vonatkozó lajstromban előfordulnak.

Miről az érdekelt munkaadókat azzal értesítjük, hogy minden egyes gazdasági cseléd után évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díját a városi pénztárnál haladéktalanul lefizessék, mert a segélypénztárnál csak akkor köteles a munkaadónak e címen felszámítható költségeket megtéríteni, ha az a cseléd, kit baleset ért az összeírasi lajstromban felvétellett és utána a díj esedékességekor, vagy a baleset előtt legkevesebb 30 nappal tényleg befizetve lett.

Arad, 1914. április hó 15.

A városi adóhivatal.

7947—1914. kh. sz.

**Hirdetmény.**

Figyelmestetem a helybeli söraktárosokat, kávésokat, vendéglősöket, mészárosokat, cukrászokat, fűszer csemege kereskedőket s mindenkit a ki természetes vagy műjegy raktáron tart, hogy jégnek rendszeres eladása az 1884: XVII. t. cz. hatálya alá eső ipari foglalkozás lévén, csakis erre szóló iparigazolvány alapján üzhető.

Jégnek iparigazolvány nélküli árusításával foglalkozók a fenti tvcz. 156. §-ának a.) pontja szerint fognak büntettetni.

Arad, 1914. évi április hó 1-én.

Gréen  
főkapitány.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökerezetű bor- és csemegefajta

**szőlő-  
oltványokat**

sima, valamint gyökeres ripariportalis

szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben bármily mennyiségben 6617

**HÁMORY-GAZDASÁG**  
szőlőoltvány-telepe, Arad

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefon: 229.

**RADÓ GYULA**

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

**KOSZTÜM UJDONSÁGOK**cotton, pepita és más divatszövetekből  
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.**Legújabb divatu női felöltők**Rövid divatfelöltő,  
Sportkabátok,  
Selyem felöltők,  
Fehér kabátok,  
Gyermek felöltők,Leányka ruhák,  
Bluzok,  
Pongyolák,  
Aljak,  
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

1665

**Gyászruhák és gyászbluzok.**

Szabott árak!

Telefon 238.